VIVAT ACADEMIA

A Nyugat-Magyarországi Egyetem lapja

2007 : 6 : NOVEMBER - DECEMBER

SZEMÜVEGTERVEKKEL NYERTEK

Írásunk a 4-5. oldalon található.

The different ornamental elements and combination of treatment methods (etchwork, sand-blusting, plate-tracery) open up the possibility of creating the essence of each and every individual in accordance with his or her personality. In this way this accessory becomes an eye-jewellery of the every days.

Materials:

silver, lasercut, etchworked or sand-blusted (with dioptre or UV filter) plastic

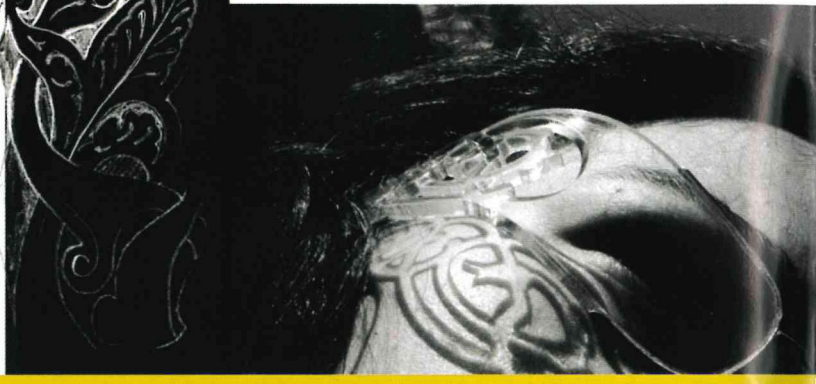

Diákhitel
Lépéselőnyben

DIÁK HITEL
www.diakhitel.hu
06-40-24-00-24

Őszi határidő: december 17!

Legyél, aki lenni akarsz!

TARTALOM

2 Felavatták a GEO Budai úti Campusát

3 Megválasztotta a szenátus az új Nyugat-magyarországi Egyetem rektorát

4 Szemüvegtervekkel nyertek

6 Névadójára emlékezett a Benedek Elek Pedagógiai Kar

6 Osztrák-magyar projekt a hallássérültek érdekében

7 Eredményes együttműködés a Selye János Egyetem és a BPK között

8 Merre tart a magyar vidék?

9 A Térinformatika Világnapját ünnepeltük

10 Szociális érzékenységünk gyakorlása Árpádházi Szent Erzsébet nyomán

10 Kovács-Gombos Gábor, a BPK oktatója rendezte a Budapesti Bazilikában megnyílt kiállítást

11 A XIV. Bartalis János Vers- és Énekmondó Versenyről

11 Tudományos Diákköri Konferencia a Közgazdaságtudományi Karon

12 Versenyképesség-Fejlődés-Reform konferencia a KTK-n

13 Területfejlesztési Szabadegyetem

14 Emléktábla avatás és emlékdiploma átadás a BPK-n

15 „Tudományról könnyedén" - Magyar Tudomány Ünnepe a BPK-n

16 A magyar-angol óvodai kétnyelvűség nyomában

17 Kari TDK a MÉK-en

18 Hensch Árpád emlékülés MosonmagyaróvároN

19 Kitüntetés az Élelmezési Világnap alkalmából

20 Tanulmányúton a Dunántúlon

20 Szilágyi Györgyi: Érték és iskola

21 Kollégiumi Szakesték Mosonmagyaróváron

21 Őszi Diákhitel-határidő: december 17.

22 Jó emberek - a szeretet zsenijei

22 Jót tettünk - „kompromisszumok nélkül"

23 Milyen lehetett az ókori bor?

24 A magyar földrajzi névrajz kálváriája szlovákiában

26 Futó kaland - interjú Egyed Krisztiánnal

27 LÓERŐ - Mosonmagyaróvárról

28 In Memoriam Csejtei Ágoston

28 Búcsú Janurik Jánostól

Vivat Academia
A Nyugat-Magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Kar - Sopron,
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Faipari Mérnöki Kar - Sopron,
Geoinformatikai Kar - Székesfehérvár,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár

V. évfolyam, 6. szám
2007. november - december

Főszerkesztő: Hargitai Gábor, hargitaig@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Tóth András, Csiha Tünde
A szerkesztőbizottság:
Dr. Albert Levente, lalbert@emk.nyme.hu (EMK)
Balázsik Valéria, bv@geo.info.hu (GEO)
Dr. Bácsatyai László, bacsaty@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Borbély József, jborbely@ktk.nyme.hu (KTK)
Sütő Csaba András, scsa@atif.hu (AK)
Nagy Mónika nagymonika@atif.hu (AK)
Lükő István iluko@fmk.nyme.hu (FMK)
Mészáros Ágnes (KTK)
Takács Judit takacs.judit@bepf.hu (BPFK)
Dr.Tenk Antal tenka@mtk.nyme.hu (MÉK)
Tóth Mariann mtoth@nyme.hu
Vincze Judit vinczej@mtk.nyme.hu (MÉK)
fotók: Petyus András

A címlapfotó: Hargitai Gábor
A szerkesztőség címe: 9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.:99/518-683; 518-365
e-mail: vivatacademia@nyme.hu

Kiadja: Nyugat-Magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
A tördelés a NyME Kommunikációs Irodájában történik
Levilágítás: PrePress Grafikai Stúdió, Sopron
Felelős vezető: Sziklai Zsolt ügyvezető
Nyomás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
Felelős vezető: Priszinger Imre ügyvezető
ISSN 1589-8091
Terjeszti a Nyugat-Magyarországi Egyetem

Az online kiadás internetcíme: http://vaonline.nyme.hu/

FELAVATTÁK A GEO BUDAI ÚTI CAMPUSÁT

Októberben átadták a Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karának új, 650 millió forintos beruházással megvalósult, háromezer négyzetméter alapterületű épületét.

A földügyi és térinformatikai központnak megálmodott létesítményben előadótermek, szemináriumi termek, elektronikus könyvtár kaptak helyet. A vendégoktatók, levelezős hallgatók számára a tetőtérben kialakított modern szobák és apartmanok nyújtanak kényelmes szálláslehetőséget.

A múlt század elején épített, több évtizeden át szovjet laktanyaként működő belvárosi épületeket a rendszerváltás után adományozta a város a székesfehérvári felsőoktatási intézményeknek. Az Alba Innovációs Park részeként, önkormányzati támogatással, PPP konstrukcióban elsőként a GEO szárnya készülhetett el.

Avató beszédében Prof. Dr. Faragó Sándor rektor úr emlékeztetett, hogy két év alatt 13 milliárd forintot fordítottak az egyetem infrastrukturális fejlesztésre. A „PirosAlma" Mater hallgatói számára ez az új épület az év elején átadott ?„Sziklatömbbel", a GEO új épületszárnyával európai szintű minőségi oktatást tesz lehetővé. Köszöntőjében Prof. Dr. Manherz Károly, az Oktatási és Kulturális Minisztérium felsőoktatási és tudományos szakállamtitkára kiemelte, hogy a karon a minőségi felsőoktatás a gazdasági élet szereplőivel való szoros együttműködésben tud megvalósulni. Dr. Magyar Bálint, a Miniszterelnöki Hivatal fejlesztéspolitikai államtitkára hangsúlyozta, hogy a hallgatókért folytatott versenyben az oktatási intézmények felelőssége az, hogy piacképes tudást nyújtsanak, a kormányzaté pedig, hogy mielőbb elkészüljön az a pályakövetési rendszer, amelyből a fiatalok láthatják, melyik diplomával, milyen elhelyezkedési esélyeik vannak. Gőgös Zoltán, az agrárminisztérium államtitkára a szakma nevében kívánt sikereket a földügy új várának.

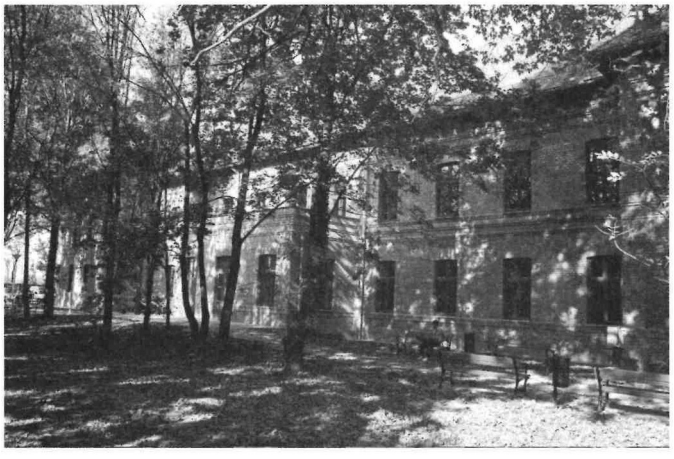

A város nevében Warvasovszky Tihamér polgármester és Balsay István, a Megyei Közgyűlés alelnöke gratuláltak a beruházás sikeres végrehajtásához, támogatásukról biztosították a Kar vezetését és polgármester úr reményét fejezte ki a Geoinformatikai Kar aktív részvételével történő Alba Felsőoktatási Konzorcium megvalósulásához. A megnyitón vendégként részt vett holland delegáció vezetője Paul van der Molen, a Nemzetközi Földmérő Szövetség képviseletében gratulált az eddigi szép sikerekhez és beszélt az oktatási-kutatási együttműködés lehetőségeiről.

Az ünnepség zárásaként rektor úr szalagátvágással átadta az épületet Prof. Dr. Márkus Béla dékán úrnak, aki kar jelmondatát idézte: „Hagyomány és korszerűség. A 45 éves GEO kinyitja kapuit a földügy előtt; hagyományos alázattal, de már korszerű környezetben képes szolgálni a szakmát."

MEGVÁLASZTOTTA A SZENÁTUS AZ ÚJ NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM REKTORÁT

A rektornak és a szenátusnak személyesen gratulált a Mikulás.

2007. november 29-én a Magyar Köztársaság Országgyűlése elfogadta azt a törvénymódosító javaslatot, amely alapján a Nyugat-Magyarországi Egyetem és a szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskola egyesülésével, 2008. január elsejével, Sopron székhellyel létrejön az új Nyugat-magyarországi Egyetem.

Ezt követően, 2007. december 6-án, Sopronban került sor az új Nyugat-magyarországi Egyetem szenátusának alakuló ülésére, ahol a szenátus jövő évi munkarendjének rögzítése után az intézmény szenátusa megválasztotta a Nyugat-magyarországi Egyetem rektorát, illetve gazdasági főigazgatóját.

A titkos szavazás során huszonhét igen - két nem szavazati arányban a szenátus Prof. Dr. Faragó Sándort választotta az új Nyugat-magyarországi Egyetem rektorává. A gazdasági főigazgató személyéről szintén titkos szavazással döntött a szenátus: Herczeg László korábbi gazdasági főigazgatót találta alkalmasnak a tisztség betöltésére.

Megválasztása utáni felszólalásában Prof. Dr. Faragó Sándor rektor úr elmondta, hogy munkájában minden mást az egyetemi érdeknek és a minőségnek fog alárendelni. Egy egyetem optimális működéséhez a minőség mellé infrastruktúrát, humánerőforrást és erős szándékot kell rendelni. Mivel a Nyugat-magyarországi Egyetem fejlett infrastruktúrával rendelkezik, csaknem 20000 hallgatója és 400 minősített oktatója van, az egyetem megfelelő működéséhez a feltételek biztosítottak. Arra kérte az egyetem dolgozóit és hallgatóit, hogy saját részükről is rendeljenek erős szándékot a megteremtett körülmények mellé, hogy az egyetem jól működhessen. A karok vezetőit rektor úr arra kérte, az egyetem érdekét emeljék a helyi érdekek fölé.

A Nyugat-Magyarországi Egyetem és a Berzsenyi Dániel Főiskola egyesülése kapcsán rektor úr kiemelte, a közös akaratnak köszönhető egyesüléssel a Nyugat-magyarországi Egyetem Magyarország ötödik legnagyobb létszámú felsőoktatási intézményévé válik.

Gadányi Károly, a szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskola jelenlegi rektora az egyesülést történelmi pillanatnak nevezte, amely Szombathelyt az egyetemi városok sorába emeli.

Dr. Manherz Károly, az Oktatási és Kulturális Minisztérium felsőoktatási és tudományos szakállamtitkára elmondta, örömre ad okot a tárca és az egyetem között létrejött, nagyon jó együttműködés. A tárca kiemelt figyelemmel kíséri az egyetemen folyó beruházásokat és példaértékűnek tekinti az egyetem infrastruktúrájának fejlesztését. Kiemelte, hogy az egyetem széles képzési kínálattal fogadja a hallgatókat, szem előtt tartva a regionális-, munkaerőpiaci- és tudományos szempontokat is.

A szenátusi ülés végén - Miklós nap lévén- a Mikulás személyesen gratulált rektor úrnak.

A szenátusi ülés végén - Miklós nap lévén- a Mikulás (Prof. Dr. Tenk Antal) személyesen gratulált rektor úrnak és az alábbi elismerő oklevelet adta át.

ELISMERŐ

OKLEVÉL

Mi, a Lappföldi Mikulás–Egyetem szenátusa és rektora elismerésünket fejezzük ki azért a kimagasló teljesítményért, amit a NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM a magyar felsőfokú szakemberképzés legkülönbözőbb területein elért. A kreditrendszer bevezetése, új BSc és MSc szakok kialakítása, a magas színvonalú PhD-képzés, a sikeresen befejezett akkreditáció és a nagy volumenű beruházások együttesen egy kimagasló színvonalú és igen eredményes tevékenységről tanúskodnak.

Amikor őszinte elismerésünket nyilvánítjuk, egyben kifejezzük abbéli reményünket, hogy ez a sikeres tevékenység a mai napon megválasztott rektor vezetésével a jövőben tovább folytatódik.

A Lappföldi Mikulás–Egyetem szenátusa és rektora gratulál a Nyugat-magyarországi Egyetem újonnan megválasztott vezetőinek, és sok sikert kíván személy szerint nekik és az egész Egyetemnek.

Lappföld, 2007. december 6.

/Prof. Dr. Joulupukki/
rektor

SZEMÜVEGTERVEKKEL NYERTEK

Interjú Kós Eszterrel, a japán Opus Design Award 2007 magyar nyertesével (a pályázat eredménye: 765 beküldött pályamunka: ebből nyolc díjazott, 54 nyertesnek nyilvánított)

- Hogy fogadtad a hírt, hogy 765 pályamunka közül a legjobbak közé választották a munkád?

- A nyertesek listáján amerikai, holland, angol nevek között szerepelt a nevünk. Nagyon nagy öröm volt.

- Mi jellemzi a díjazott munkákat?

- Az, hogy a nyolc díjazott mindegyike távol-keleti volt, jól mutatja a kontinensek közötti különbségeket, hisz a keleti pályázók gondolkodása, ízlésvilága közelebb állt a zsűri elvárásaihoz. Az első díjat nyert alkotást én nem találtam különlegesnek, de természetesen, mivel ez egy japán pályázat, az elbírálás is a sajátos japán gondolkodás jegyében történt.

A díjazott munkákról összességében az mondható el, hogy nem hoznak nagy újdonságokat, inkább apró részleteikben hordoznak szépséget. Van bennük néhány bravúros megoldás, mint amilyennel az összecsukható, vagy a figurává alakítható szemüveg esetében találkozhatunk.

De említhetjük ugyanúgy az első díjat nyert designt, ahol a pályázó úgy alakította ki a keretet, hogy takarja az idősebb hölgyek ráncait. Én a magam részéről nem is tudom elképzelni, hogyan fiatalíthat ilyen módon egy keret.

- Van-e közös vonásuk a távol-keleti designoknak?

- Közös vonásként a szögletes formát említeném, ami egyébként a lakberendezésben is trendi.

- A minimalista stílus több területen érezteti most hatását. A nyertes munkádról készített fotó mellett kis, angol nyelvű felirat áll. Az olvasható benne, hogy az általad tervezett szemüvegre a kisgyerekek kedvenc figuráikat illeszthetik rá.

- A szemüveg egy gyerek számára legtöbbször a szükséges rosszat jelenti. Mivel a gyerekek idegenkednek attól, hogy hordják, arra gondoltam, szerethetővé, játékossá kell tenni számukra. Ezt a játékosságot megpróbáltam belevinni a designba. A szárán van egy vastagabb rész. 9 Lego-pöttyöt alakítottam ki rajta, ezekre rögzíthetik a gyerekek kedvenc Lego figuráikat. A lányok illeszthetnek rá Clickets kiegészítőket is. Az, hogy kedvenc figurájukat, vagy ékszerüket hordhatják a szemüvegükön, örömet szerez a gyerekeknek.

- Saját ötleted, hogy Lego figurák tegyék vidámabbá a gyerekek szemüvegét?

- Igen, léteznek ugyan cipőre fűzhető kis Lego figurák, de azzal az ötlettel, amit a designban megjelenítettem, nem találkoztam máshol.

- Miért éppen Lego?

- Kapcsolatokat kerestem. Először csontokat kezdtem rajzolni, mivel a csontok találkozásánál találunk gömbcsuklószerű kapcsolódásokat. Ezt a megoldást a Lego is használja a Bionicle figurák mozgatására. Így jutottam el a Legóhoz. Ez a munkám egyébként indult a Magyar Formatervezési Díj tavalyi pályázatán, ott a második fordulóig jutott el. Japánban nagyobb elismerést szerzett.

- A vonalvezetése talán jobban megfelelt a japán ízlésnek.

- Igen, és az a megoldás, hogy szögletes Lego elemek kapcsolhatók rá, befolyásolt a formatervezésben is.

- Hogyan lehet a Lego fele prezentálni a munkád, megállapodást kötni, leszerződni velük?

- Szücsy Róbert tanár úr keresi a kapcsolatot a Legoval.

- Milyen területen szeretnél dolgozni később?

- Bár bútortervezőként fogok végezni, inkább az apróbb lakberendezési tárgyak vonzanak. Tulajdonképpen mindig arra vágytam, hogy ruhatervező lehessek. A középiskolában arra volt lehetőségem, hogy kerámiával foglalkozzam, de amellett nem hanyagoltam el a textilt. Most viszont már nem jut rá idő.

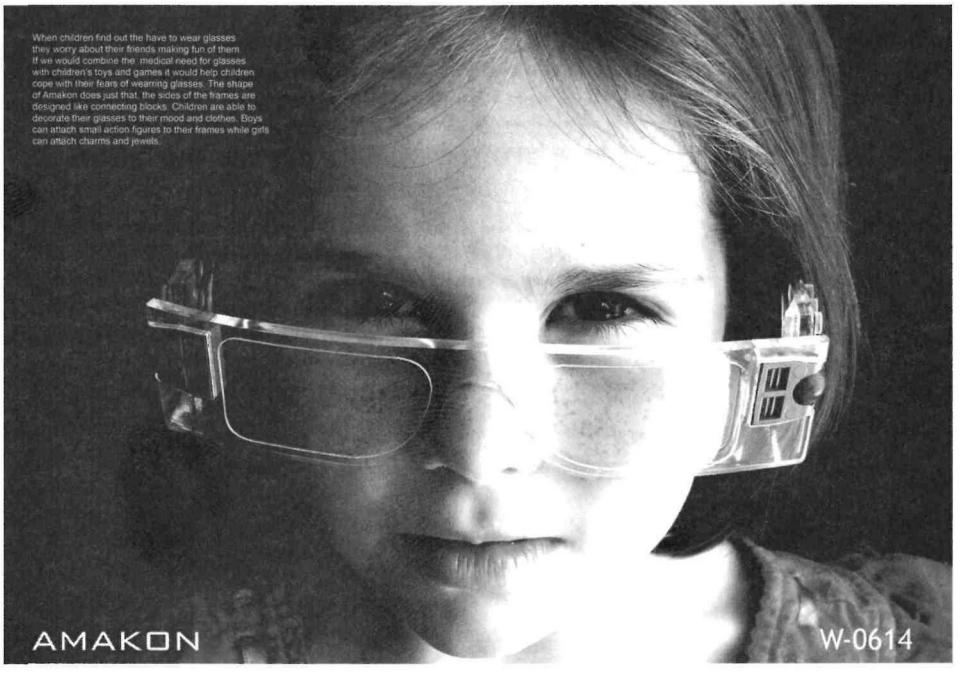

- Hogyan képzeled el a munkád, amikor már nem leszel hallgató?

- Ha sikerül egy jó csapatot összehozni, előnyt jelenthet az együttműködés. A mi munkánk költségekkel jár, emiatt is jó teamet alkotni.

- Ki az, aki támogatni tud a munkádban?

- Saját nevemben és Erika nevében is mondhatom, hogy a tervezésben Szücsy Róbert tanár úr nagyon sokat segít. Abszolút lelkes, törődik a munkánkkal, azt akarja, jó dolgok kerüljenek ki a kezünkből és - ami szintén nagyon fontos - nem enged a minőségből.

- Gratulálunk a szép eredményhez, büszkék vagyunk Rátok.

Interjú Imrik Erikával, az Alkalmazott Művészeti Intézet hallgatójával

- Egy nagyon rangos japán formatervezési pályázaton nyertél, amelyre a világ 54 országából összesen 756 pályamunka érkezett be. Ebből 54 munkát nyilvánított nyertesnek a zsűri. Te is a nyertesek között szerepelsz. Magyarországot képviselted egy olyan designnal, amely amellett, hogy teljesen trendi, a magyar népművészet formavilágába vezet.

- A pályázat kiírói arra voltak kíváncsiak, ki mit lát ebben a témában. Én nem valamilyen funkcionális bravúrt alkalmaztam a tervezésnél, inkább magát az esztétikumot tartottam fontosnak. A szemüveget öltözet-kiegészítőként, ékszerként képzeltem el. Úgy éreztem, két irányvonal között választhatok a tervezés során: egyrészt egy letisztult, minimalizált formavilág, másrészt egy túlburjánzó ornamentika között. Én az utóbbit választottam.

- Mi adta az ötletet a motívumokhoz?

- Egyrészt a magyar népművészet, másrészt az iszlám épületkerámia. Kollekcióimhoz különböző népek díszítőmotívumait akartam felhasználni.

- A két kollekció telitalálat. Mindkettőt a nőiesség jellemzi, mindkettő trendi, abszolút mértékben illeszkednek a mai divatirányzatokhoz. Láttál már hasonló kereteket?

- Nem. Az áttört díszítéshez az ötletet az arab országok áttört falfaragásai adták. Azért használtam iszlám díszítőmotívumokat, mert azok valóban túlburjánzók. A magyar motívumok más jellegűek.

- A magyar népművészeti motívumokat tartalmi jelentésük tudatában használtad? Volt szerepe annak, hogy jelentéshordozóak?

- Természetesen. A tulipánok a női szépséget jelenítik meg: a bimbózó tulipán a szépségének tudatára ébredő lányt, a kinyílt virág az érett nőt, a szirmait hullató tulipán a hajlott kort, a múló szépség fölött érzett veszteséget.

- Van kötődésed azokkal a kultúrákhoz, amelyeknek az elemeit felhasználtad, vagy elsősorban ötleteket és megoldásokat kerestél?

- A magyar népművészetet szeretem. Motívumai gyönyörű tartalmakat hordoznak. Olyan kalocsai mintákat használtam fel, amelyekre a tervezést megelőző kutatómunkám, gyűjtésem során bukkantam. Az iszlám minták esetében megoldást kerestem.

- Milyen programot használtok a rajzoláshoz?

- A Rhinocerosz programot, de a nyertes tervek nem készültek el 3D-ben. Egy vektoros programban rajzoltam meg a kontúrt, majd lézerrel lemezkéket vágtam ki, amelyeknek a behajlított végei funkcionálnak szemüvegszárként. A szemüveg legyártásához ilyen módon egyetlen csavarra sincs szükség.

- A szemüvegdesignok korábbi munkáid. Mi foglalkoztat most?

- Belsőépítészeti megoldásokon dolgozom. Térelválasztókat és burkolatokat tervezek kerámiából. Ezekben a tervekben a high-tech retróval ötvöződik. Modern lakások, kávézók hangulatát határozzák meg ezek a belsőépítészeti elemek.

- Más pályázatra is küldtél be önálló munkát?

- Igen, részt vettem egy, a Zepter írt ki egy nagyon színvonalas nemzetközi pályázatot. Arra egy edénykészletet készítettem. Bár nem nyertem, nagy örömünkre mégis az Alkalmazott Művészeti Intézet vitte el a pálmát, Tomori Katalin személyében. Örültünk annak, hogy a fődíjat magyar hallgató nyerte. Az, hogy színvonalas pályázatokon rendszerint rendkívül erős mezőnyben kell összemérni az erőinket, ösztönzőleg hat ránk.

- Negyedéves vagy, nemsokára végzel. Mivel szeretnél foglalkozni a tanulmányok befejezése után?

- Nagyon sokfélék vagyunk, ezért többünknek együtt kellene dolgoznunk: van köztünk olyan, akinek merész ötletei vannak, van, aki a plasztikában jó, van, akinek az informatika az erőssége. Engem az épületkerámia érdekel, ezért az építészekkel mindenképpen szeretnék együttműködni.

- Gratulálok a nyertes designhoz, amellyel Magyarországot és egyetemünket kiugró eredménnyel képviselted.

Csiha Tünde Noémi

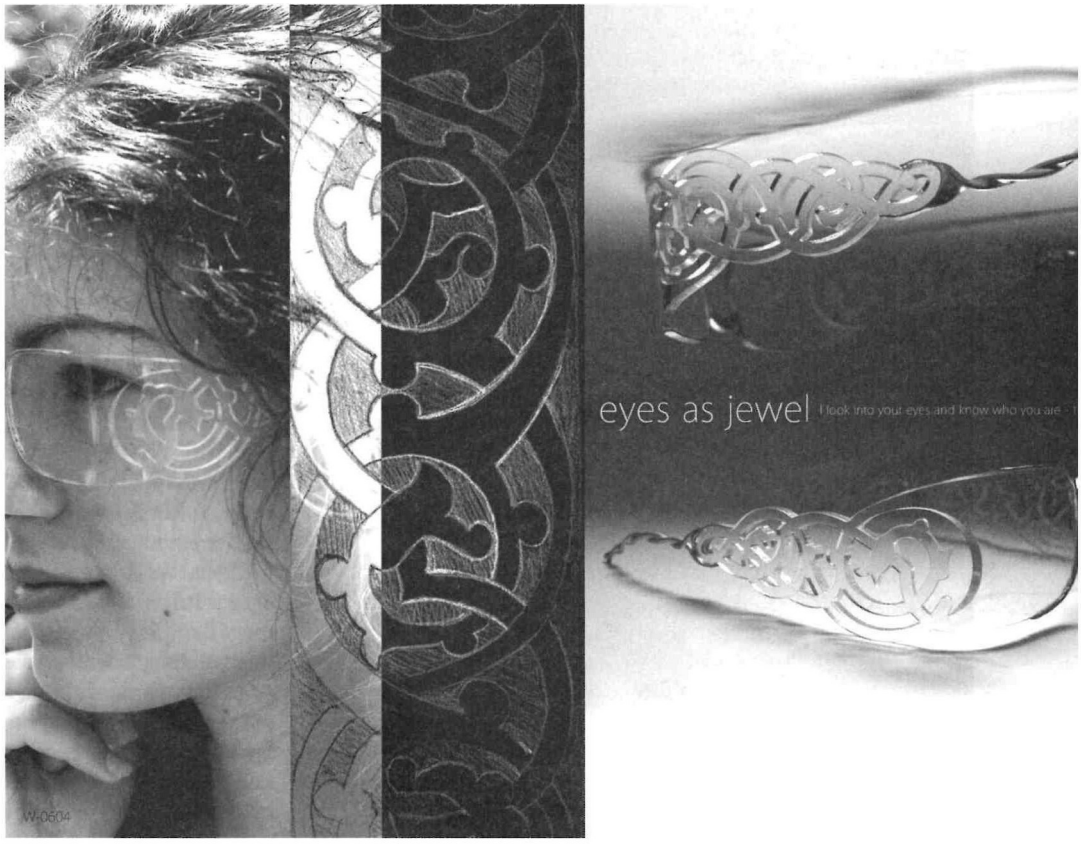

NÉVADÓJÁRA EMLÉKEZETT A BENEDEK ELEK PEDAGÓGIAI KAR

Egyetemünk pedagógiai karának névadója Benedek Elek, akinek emléknapját minden esztendőben megünnepeljük. Idén, december 10-én tartottuk hagyományos ünnepségünket.

Dr. Katona György dékán köszöntő szavai nyitották meg az emléknapot, majd Magyari Lajos: A szembejövő című verse hangzott el Kalányos Tamás szociálpedagógus hallgató tolmácsolásában. Benedek Elekre, az íróra, mesegyűjtőre, lapszerkesztőre és fordulatos tollú kritikusra Dr. Szála Erzsébet emlékezett, példaként állítva őt diákjaink, tanáraink elé. A kar épülete előtt áll Benedek Elek portréja, Soltra E. Tamás szobrászművész alkotása, melyhez oktatóink és hallgatóink nevében koszorút helyeztünk el.

A Benedek Elek Emléknap tudományos előadásokkal folytatódott. Dr. habil. Szála Erzsébet bemutatta „Az ismeretlen Benedek Elek" című könyv második kötetét, amely OTKA kutatás eredményeként, a kar anyagi támogatásával jelenhetett meg.

A kötet az olvasóközönség számára eddig ismeretlen Benedek Elek publicisztikákból készült összeállítás: az ő irodalmi hagyatékából, elsősorban a hírlapokban - napi- és hetilapokban - megjelent, de önálló kötetben eddig nem közölt cikkeiből válogat. A most bemutatott kötet Benedek Elek írói pályafutásának 1882 és 1910 közötti termékeny korszakából készült összeállítás. A kötet szól a tudomány, a történelem és a politika területén neves személyekről, szól a korabeli iskola, az oktatás, a tanárok és tanítók problémáiról. A kötet írásainak összegyűjtésében közreműködött Perjámosi Sándor, az Országos Széchenyi Könyvtár munkatársa, aki előadásában az Akadémiáról, az Akadémia egyes tagjainak és Benedek Eleknek viszonyáról szólt.

Dr. Tóth Imre történész, a Soproni Múzeum igazgatója a „Reformok kora" címmel azt fejtegette előadásában, hogy Magyarország, történelme során, de különösen a török kiűzésétől (1681) sorozatos reformokat hajtott végre. E reformfolyamatokat a 18. században elsősorban Bécs irányította, a reformkorban pedig a magyar arisztokrácia jelesei álltak a reformtörekvések élén.

Dr. Gazda István tudománytörténész, a Magyar Tudománytörténeti Intézet igazgatója (aki az új, bemutatott Benedek Elek kötet sajtó alá rendezője is), kitűnő előadásában két 19. századi reformerünket, tudósunkat, valamint az Akadémiát állította a középpontba: Széchenyi István és Bolyai János munkásságáról szólt.

„Az ismeretlen Benedek Elek" című mű mindkét kötete, valamint az elhangzott előadások is azt a célt szolgálták, hogy - a névadóra történő megemlékezésen túl - kiszabadítsuk Benedek Elek alakját az irodalomtörténet és a kritika kreálta sematikus megközelítésből, a kedves mesemondó szerepéből. Mint író, mint mesegyűjtő, mint szerkesztő, hírlapíró, harcos kritikus egyaránt méltó arra, hogy a felnövekvő pedagógus nemzedék példaképének tekintse őt.

Az előadásokat követően diákok, tanárok valamint előadók között élénk eszmecsere alakult ki, s a közönség soraiból sokan dedikáltatták a kar új kiadványát „Az ismeretlen Benedek Elek" című mű alkotóival.

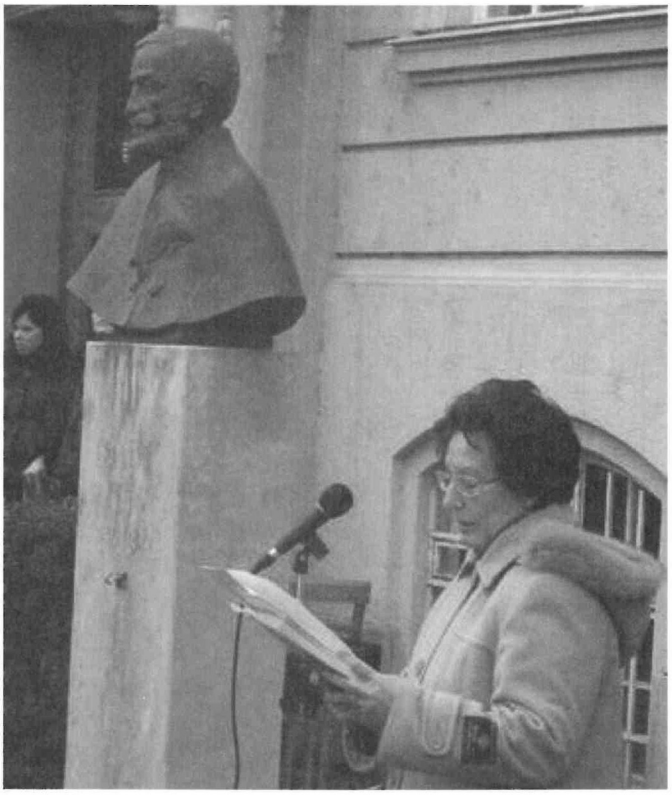

Benedek Elekre, az íróra, mesegyűjtőre, lapszerkesztőre és fordulatos tollú kritikusra Dr. Szála Erzsébet emlékezett

OSZTRÁK-MAGYAR PROJEKT A HALLÁSSÉRÜLTEK ÉRDEKÉBEN

A Klagenfurti Egyetem Jelnyelvi és Hallássérült-kommunikációs Központja és a NYME Benedek Elek Pedagógiai Kar között közös kutatómunka kezdődött el az Osztrák-Magyar Motiváció Alapítvány Pályázatán elnyert projekt keretében.

A kutatás célja olyan kommunikációs eszköz és hozzáférhetőség elkészítése, amely a súlyos hallássérült emberek jelnyelv elsajátítását segíti. Ezenkívül a tervek között szerepel az idegen nyelvterületen /Ausztria/ és hazánkban használatos siket jelnyelv közös, magyar-német digitális szótárának elkészítése is. A megvalósításban jelnyelv szakértők, szurdopedagógusok, informatikusok vesznek részt, mindkét nyelvterületről. Az egyeztető találkozások sokat lendítenek a szótár etimológiai megállapításaiban és jelelési rögzítésében. A hallássérültek jelnyelvében a szociális szakemberek jártassága célszerű, hiszen az esélyegyenlőségi törvény a jeltolmácsi szolgálatot meghatározza. A készülő, majd a teljes szótár anyagát a Benedek Elek Pedagógiai Kar szociálpedagógus hallgatóin kívül, a más szakon tanuló, ám a témában érdeklődést mutató hallgatók is fokozatosan megismerhetik.

EREDMÉNYES EGYÜTTMŰKÖDÉS A SELYE JÁNOS EGYETEM ÉS A BPK KÖZÖTT

Közös tudományos konferencia Komárnoban

Karunk 2006-ban együttműködési megállapodást kötött a szlovákiai Selye János Egyetem Tanárképző Karával. Az együttműködés első jelentős eredménye, hogy 2007. november 27-én Komárnoban közös tudományos konferenciát szervezett a két kar, Oktatás - nevelés - képzés a posztmodern korban címmel.

Dr. Erdélyi Margit a Selye János Egyetem Tanárképző Karának dékánja fogadta karunk oktatóit, és a konferencia nyitásaként a Pedagógusképzés a Selye János Egyetemen című előadásában az Egyetem és a Tanárképző Kar megalapításáról és az ezt követő időszak eseményeiről, elért eredményeikről beszélt, majd felkérte Dr. Katona György dékán urat, hogy az ottani kollégáknak és hallgatóknak mutassa be a Nyugat-Magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Karát.

A plenáris ülésen Dr. Bodnár Gabriella, karunk egyetemi docense, a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács tagja, a Magyar Tehetséggondozó Társaság Felsőoktatási Szekciójának vezetője Magyarországi helyzetkép a tehetséggondozásról és a menedzseléséről című előadásában hangsúlyozta, hogy a közép- és felsőfokú oktatási intézményeken kívül, civil szerveződések is jelentős szerepet vállalnak a tehetségek azonosításában, fejlesztésében képzésében. A délutáni szekcióülés Dr. Varga László egyetemi docens A posztmodern kor gyermeke című előadásával kezdődött. A gyermekkortörténet viszonylag fiatal tudomány, tudtuk meg az előadótól. A gyermek, a gyermekkor új értelmezése, egy merőben új paradigma megszületése és kibontakozása a múlt század közepén elterjedő mikrotörténeti szemléletmód kialakulásának köszönhető, mely a gyermek személyes életére, kapcsolataira, gondolkodására és az ezekhez szorosan kapcsolódó hétköznapi viselkedésének vizsgálatára és értelmezésére irányította a kutatók figyelmét. Dr. Katona György egyetemi docens E-learning tapasztalatok a Nyugat-Magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógia Karán címmel számolt be az elektronikus tanulás-oktatás eredményeiről.

A gyermekek stressz helyzetei és ezek kezelése című előadásában Dr. Teleki Béla főiskolai tanár ismertette a stressz alapfogalmait, mint a stresszor, a distressz és a stressz három szakasza (AR, RS és GAS). Rávilágított a társadalmi stresszorokra, többek között a szegénység, az anyák munkába kényszerítése és a munkanélküliség hatására.

Simon István főiskolai docens arra hívta fel a figyelmet, hogy a XXI. századi civilizációs ártalmak hatásaival nap mint nap találkozunk. A TV, DVD, számítógép rabjaivá vált gyerekeink fizikailag inaktív, elhízott, cukorbeteg, mozgászervi elváltozásban szenvedő iskolásokká válnak. A gyógytestnevelés jelentősége az óvodában és az óvópedagógus képzésben címmel elhangzott előadásában ezért a gyógytestnevelés tantárgy jelentőségét, szerepét, helyét hangsúlyozta az új, megváltozott szemléletű óvodapedagógus képzésben.

A játék, a költészet és a humor meg- és átélésének lehetősége, sokszor a túlélés lehetősége is és ennek súlyáról, fontosságáról nem feledkezhetünk meg a felsőoktatásban sem - mondta Dr. Józsa Éva egyetemi docens, amikor a drámapedagógia módszertanának és eszközeinek sajátos szerepéről és lehetőségéről beszélt, hiszen a drámapedagógia közösségi élménytartalmú és közösséget formáló módszer, eszközeiben a pedagógia módszereit és a dráma nyelvét használja.

Dr. Erdélyi Margit, a Selye János Egyetem Tanárképző Karának dékánja fogadta Dr. Katona György dékánt és karunk oktatóit

A média hatása az óvodáskorú gyermekekre című előadásában Takács Judit tanársegéd kiemelte, hogy a legkiszolgáltatottabb és egyben legveszélyeztetettebb korosztálynak az óvodások tekinthetők a televízió hatásainak szempontjából. Mivel ebben az életkorban még nem alakul ki az a képességük, hogy el tudják különíteni a média által közvetített fikciót, kitalált képi világot a valóságtól, komoly pszichés zavarokat okozhat a gyermekeknél a számukra még érthetetlen, meg nem "emésztett" erőszakos képi tartalom.

A tudományos konferenciát Dr. Németh Zsuzsanna főiskolai docens, Az ifjúság nyelve napjainkban című érdekes előadása zárta. Az ifjúsághoz elválaszthatatlanul hozzátartozik sajátos nyelvhasználata, s ez a nyelvi elkülönülés nemcsak a mai fiatalok jellemzője. E nyelvhasználati forma állandóan változik, mindent magába épít a "múlt" nyelvéből, az idegen nyelvekből, a köznyelvből, a csoportnyelvekből, filmek, reklámok nyelvéből, a kabaréműsorokból, ami újszerű, meghökkentő, a felnőtt nyelvitől különböző. Az ifjúság nyelve általánosan ismert és elterjedt, és ki-ki a műveltsége, neveltetése, mindenkori társasága szerint vesz fel belőle szavakat, kifejezéseket az aktív szókincsébe. Érdekes példák felsorakoztatásával mutatta be az előadó az ifjúság, a diákok ma használt nyelvezetét, mely nagy derültséget keltett a hallgatóságban.

A jól sikerült, színes konferencia után reméljük még több hasonlóan tartalmas közös rendezvényre kerül sor. Az együttműködés keretében rövidesen szlovák hallgatók jöhetnek intézményünkbe, karunk hallgatói pedig a Selye Egyetemen végezhetnek „résztanulmányokat" a hallgatói cserekapcsolat eredményeként.

Takács Tamásné
dékáni hivatalvezető

MERRE TART A MAGYAR VIDÉK?

VEAB szociológiai konferencia Veszprémben

Mit ér a magyar, ha vidéken él? Mit jelent vidékinek lenni Magyarországon?

Annyi bizonyos, más élethelyzetet, más társadalmi milliőt, mintha Budapesten élne az ember. Nálunk a „vidékiség" sajátos, a fővároshoz képest hátrányos helyzetet feltételez. Például, ha valaki Budapestről egy másik hazai településre megy, akkor - a bevett szóhasználat szerint - oda nem elmegy, hanem „lemegy". „Lemegy" Bajára, Keszthelyre, de akár egy másik nagyvárosba (Pécsre, Miskolcra) is „lemegy" az ember, ha „fentről", a fővárosból érkezik. Képzeljük el ugyanezt a helyzetet például Németország vagy Hollandia példáján. Hogy néznének ott valakire, ha azt mondaná: Berlinből „lemegy" Kölnbe, Münchenbe, Hamburgba vagy Amszterdamból „lemegy" Hágába, Rotterdamba. Furcsán hangzana, ugyebár...

A vidék nálunk külön világ, olyannyira, hogy a Budapesten kívüli ország gondjainak, problémáinak megoldására külön kormányzati és tudományos terület, diszciplina született (vidékfejlesztés). Nem véletlen hát, hogy a vidék szociális problémáit indokolt volt egy külön erre hivatott szociológiai konferencián megtárgyalni.

Az MTA VEAB Szociológiai Munkabizottsága - dr. Szretykó György elnök vezetésével - november 17-én Veszprémben egy olyan tudományos rendezvényt szervezett, ahol „Merre tart a magyar vidék?" címmel szociológusok, szociális munkások, közgazdászok és más társadalomkutatók kaptak lehetőséget a témakörrel kapcsolatos kutatási eredményeik ismertetésére. A résztvevők egyrészt a Dunántúl különböző régióinak, térségeinek szociális helyzetét, helyi gondjait, problémáit vették vizsgálat alá, másrészt olyan témákat is felvetettek, amelyek az egész magyar vidéket érintették.

Dr. Vass Csaba (Károli Gáspár Református Egyetem) nyitóelőadása az egész Kárpát medencei vidéken élő magyar népesség életkörülményeiről és szociális helyzetéről kívánt képet adni. Az előadó illúziók nélkül szólt a vidéki lakosság tömegeit érintő súlyos gondokról. Hangsúlyozta, hogy sok esetben már nemcsak a tömeges munkanélküliségről vagy a szegénységről van szó, hanem a társadalomból való kitaszítottság állapotáról. A „roncstársadalomban" sokaknál már nemcsak a szervezeti és státusvagyon tűnik el, hanem a társadalomba való beilleszkedéshez szükséges minimális javak sincsenek meg. Létrejön egy olyan „páriatársadalom", amelynek tagjaitól már nemcsak a személyes vagyon minimumát vonják meg, hanem az emberi alapjogokat is.

Dr. Budai István (Széchenyi István Egyetem) a vidék szociális problémáinak kezelésére való felkészítés (képzés) fontosságáról beszélt. Meg kell ismertetni a hallgatókat a vidék fő gondjaival, kihívásaival és a megoldás lehetőségeivel. A fő gondok közt említette az idősek növekvő számát, az elmagányosodást, a munkanélküliség demoralizáló hatását, az elmaradottságot, az elzárkózást.

Az előadó hangsúlyozta, hogy a rászorultakat, kirekesztetteket védő háló egyenetlen, a kiszolgáltatott helyzetűek számára kulcsfontosságú a képzett, elkötelezett szociális szakemberek munkája.

Több előadásban is szóba került a társadalmi marginalizálódás gyakori esete, a gettósodás. Ez azt jelenti, hogy a helyi népességen belül valamely kisebbség kollektív elzártságban él, szélre kerül, „kitagozódik" a többségi közösségből.Ezzel a problémával az átlagnál többször kell szembesülniük a cigány honfitársainknak.

Bogdán Sándor és Orzsi Zoltán, a roma népesség helyzetének kutatói a barcsi kistérségben élő cigányok társadalmi helyzetéről, életkörülményeiről tartottak érdekes, informatív előadást. Bogdán Sándor a szegregációs folyamatok elemzésére koncentrált, míg Orzsi Zoltán a kritikus helyzetből való kitörés lehetőségeinek keresésére helyezte a hangsúlyt. Mindketten kiemelték, hogy Somogyban az országos átlagnál jóval magasabb a cigányok aránya, és a krízishelyzetből való kitörésüket nehezíti, hogy a barcsi kistérség a romáktól függetlenül is elmaradott, gettósodó, munkahelyekben szegény terület.

A gettósodás jelensége azonban korántsem csak a cigányság gondja, hanem jelentkezhet - származástól függetlenül -

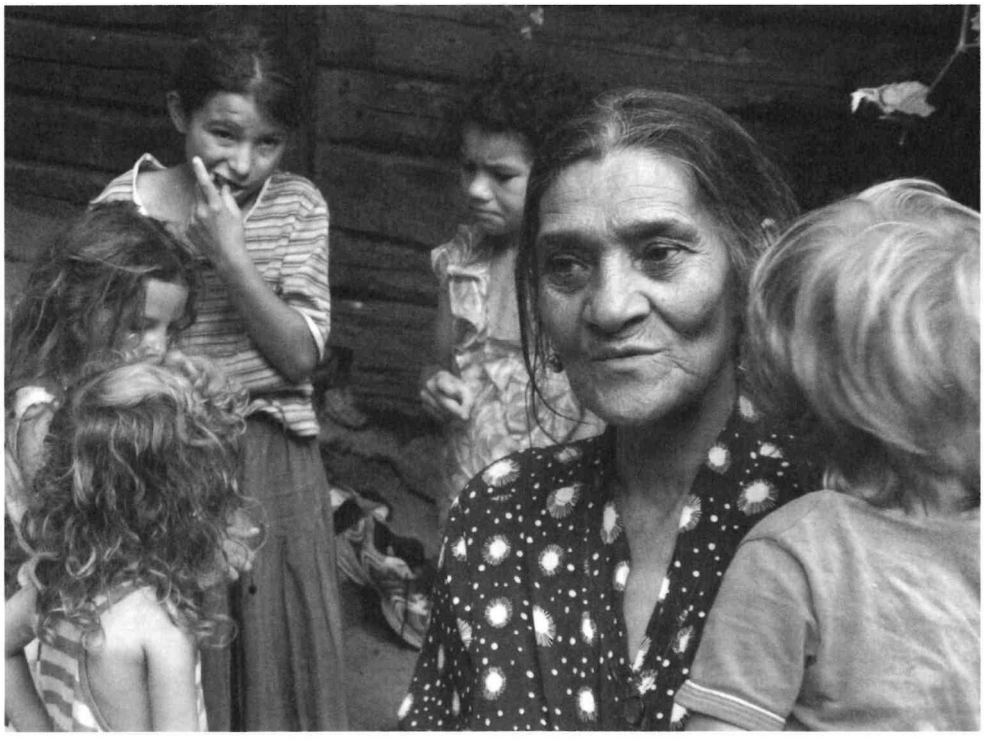

A kép illusztráció
Forrás: www.morguefile.com

akár a nagyobb városok lakótelepeinek miliőjében élő népesség körében is.

Dr. Albert József és Kalocsai Adrienn (Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola) a városi gettósodás kérdését vizsgálták - egy veszprémi lakótömb példáján. Megállapították, hogy a háztömb lakásai túl kicsik, elhanyagoltak, lehasználtak, a lakosok eladósodottak, a környék baleseti és járványügyi szempontból is veszélyes. A házfelújításra vagy az elköltözésre a lakóknak nincs pénzük, így a kialakult helyzetből nehéz kiutat találni.

Az előadások egy másik kiemelt témája volt a vidéki lakosság egészségügyi ellátottsága és közegészségügyi helyzete. Ezen a téren hazánk helyzete nemzetközi összehasonlításban is lehangoló, ezért a továbblépés igénye és az Uniós normákhoz való felzárkózás szükségessége sürgető, megoldandó feladatok sokaságát veti fel.

Girán János társadalomtudományi tanácsadó „Az egészségfejlesztési terv alkalmazásának lehetőségei a települési és kistérségi egészségpolitika kialakításában" címmel tartott előadást. Egyebek közt megállapította, hogy az egészségfejlesztési tervezésben olyan új elvárásoknak kell megfelelni, mint a közösségek szerepének erősítése, a tervezési folyamat társadalmasítása, valamint a fenntartható fejlődés biztosítása.

Hevér Krisztina (Nyugat-Magyarországi Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar) ugyancsak az egészségfejlesztés fontosságáról beszélt. Hangsúlyozta az egészségtudatos gondolkodás, az ösztönzés, a prevenció szükségességét. Elemezte az étrendkiegészítő készítmények magyarországi piacának jellemzőit, illetve e készítmények szerepét a betegségmegelőzésben. Kálmán Zoltán közgazdász és Gyarmati Menyhért agrármérnök előadása a mezőgazdasági termelést támogató folyamatok nonprofit formában történő szervezéséről szólt.

Fontos problémakört alkotott a konferencián az egyes kistérségek szociális ellátó rendszerének működése, a szociális intézményrendszer kiépítettségének szintje.

Győri Piroska (Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola) a szociális szolgáltatások szerepét és átalakításának lehetőségeit a zirci kistérség példáján vizsgálta.Ugyanezt a kérdéskört járta körül dr. Bodács Emil (Nyugat-Magyarországi Egyetem, Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar) - Liszkai Ferenc művelődési és felnőttképzési menedzserrel együtt - a mosonmagyaróvári kistérség szociális ellátási rendszerének bemutatásával.

Dr. Leveleki Magdolna (Veszprémi Egyetem) a kistelepülések demográfiai és migrációs folyamatait jellemezte Fejér és Veszprém megye területén. Az összehasonlító elemzés sok értékes tanulsággal szolgált.

Ahogy a fenti vázlatos ismertetésből is kiviláglik, a konferencia jól szolgálta a magyar vidék szociális problémáinak feltárását, s megoldási javaslatokkal is segítette a szerteágazó gondok és nehézségek felszámolását. Az elhangzott előadások tanulmánykötetben fognak megjelenni , várhatóan 2008 második felében.

Dr. Bodács Emil egyetemi docens

A TÉRINFORMATIKA VILÁGNAPJÁT ÜNNEPELTÜK

A minket körülvevő világról számtalan új információhoz juthatunk egy fiatal, és gyorsan fejlődő tudomány, a térinformatika segítségével.

Azért, hogy minél többen megismerhessék a térinformatika által nyújtotta lehetőségeket, az ESRI (Environmental Systems Research Institute, USA) kezdeményezésére a szakma minden évben világszerte megrendezi a Térinformatika Világnapját.

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kara évek óta szervez előadásokat, bemutatókat ehhez a naphoz kapcsolódva.

Az ünnepen „mini konferencia" keretében a hazai vezető térinformatikai cégek népszerűsítették az új szoftver technológiákat, a térinformatikai alkalmazások tendenciáit. A résztvevők megismerkedhettek a technológiai újdonságokkal, a szakmai pályázatok segítségével történt szoftverfejlesztésekkel.

Érdekes színfoltja volt a nyílt napnak az a vállalkozó kedvűeknek szervezett „geocaching", ami egy világszerte elterjedt kincskereső játék. A résztvevők kaptak néhány földrajzi koordinátát (szélesség, hosszúság), amit GPS vevőkészülékek segítségével kellett felkeresni. A szemerkélő eső és a sötét sem riasztotta el a résztvevőket, és szerencsére a műholdak is a helyükön voltak, úgyhogy a legtöbb csapatnak sikerült megtalálnia az elrejtett pontokat. Ők nem kevés sikerélménnyel és ESRI ajándékokkal térhettek haza. Akinek pedig most nem sikerült, az jövőre újra próbálkozhat.

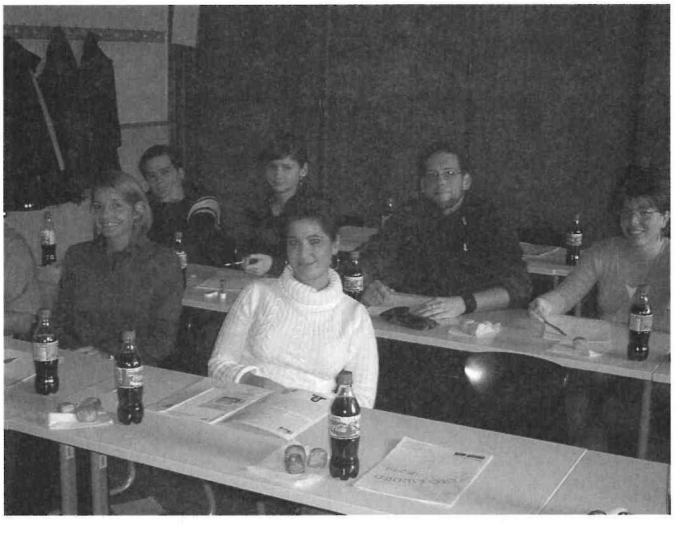

A résztvevők megismerkedhettek a technológiai újdonságokkal

SZOCIÁLIS ÉRZÉKENYSÉGÜNK GYAKORLÁSA ÁRPÁDHÁZI SZENT ERZSÉBET NYOMÁN

Egész napos konferencia és szakmai program a BPK-n

Szociális érzékenységünk gyakorlása Árpádházi Szent Erzsébet nyomán címmel egész napos konferenciával és szakmai programmal emlékezett meg a NYME Benedek Elek Pedagógiai Kar Árpádházi Szent Erzsébet születésének 800 évfordulójáról.

A programot az egyetem és a város elöljárói - Prof. Dr. Faragó Sándor rektor, Dr. Katona György dékán és Havas András alpolgármester - tisztelték meg jelenlétükkel, gazdagították gondolataikkal. Az előadások a szeretetre épülő emberi kapcsolatok, az áldozatvállalás és a segítő tevékenység szakrális és gyakorlati lehetőségeit ismertették, elsőként Dr. Pápai Lajos győri megyéspüspök. A továbbiakban Vecsei Miklós, a Magyar Máltai Szeretet Szolgálat ügyvezető alelnöke, Dr. Horváthné Németh Klára és Kovács György, a győri Rév Szenvedélybeteggondozó munkatársai szóltak tevékenységükről, majd Katona Klári előadóművész, a Magyar Telekom Adományvonal képviseletében mutatta be a segítő szervezet munkáját, jelentőségét.

A Kar szociálpedagógus hallgatói színes beszámolót adtak a „72 óra kompromisszumok nélkül" három napos önkéntes segítő foglalkozásairól, melyeket idősek otthonában, és hátrányos helyzetű gyermekek között végeztek.

A délutáni program fotó és gyermekrajz kiállítása lehetőséget adott azok számára is, akik képekben megfogalmazva tudták kifejezni érzéseiket, gondolataikat a segítés, az adás misztériumáról. A hallgatói fotók a segítésnyújtás és elfogadás, az adás általi emberi közeledés és kibontakozás pillanatait örökítették meg.

A kiállítás keretében elhangzott Szent Erzsébet imája gregorián kísérettel, majd hallgatói felajánlások fogalmazódtak meg a Kar fejlődése érdekében. A játszóházi foglalkozáson nagy számban részt vettek részt hallgatók.

Remélhetőleg az egész napos rendezvény során Szent Erzsébet szellemisége és lelkisége megérintette a jelenlévőket, s mindez életükben, munkájukban tovább él.

Závoti Józsefné főiskolai docens

Katona Klári előadóművész a konferencia szervezőjével, Závoti Józsefné főiskolai docenssel

KOVÁCS-GOMBOS GÁBOR, A BPK OKTATÓJA RENDEZTE A BUDAPESTI BAZILIKÁBAN MEGNYÍLT KIÁLLÍTÁST

Élő Magyar Szakrális Festészet című kiállítás nyílt október 18-án a Budapesti Bazilika altemplomában, melynek kurátori teendőinek ellátására a Benedek Elek Pedagógiai Kar főiskolai docensét, Kovács-Gombos Gábort kérték fel. A kiállítást Dr. Farkas Attila érseki tanácsos, művészettörténész nyitotta meg. A Magyar Festészet Napja országos rendezvénysorozat keretén belül Szent Lukács napján megrendezett esemény, melyen a magyar kortárs keresztény művészet kiemelkedő alkotásait tekinthette meg a nagyközönség, a Nyugat-Magyarországi Egyetem és a Benedek Elek Pedagógiai Kar hírnevét is öregbítette.

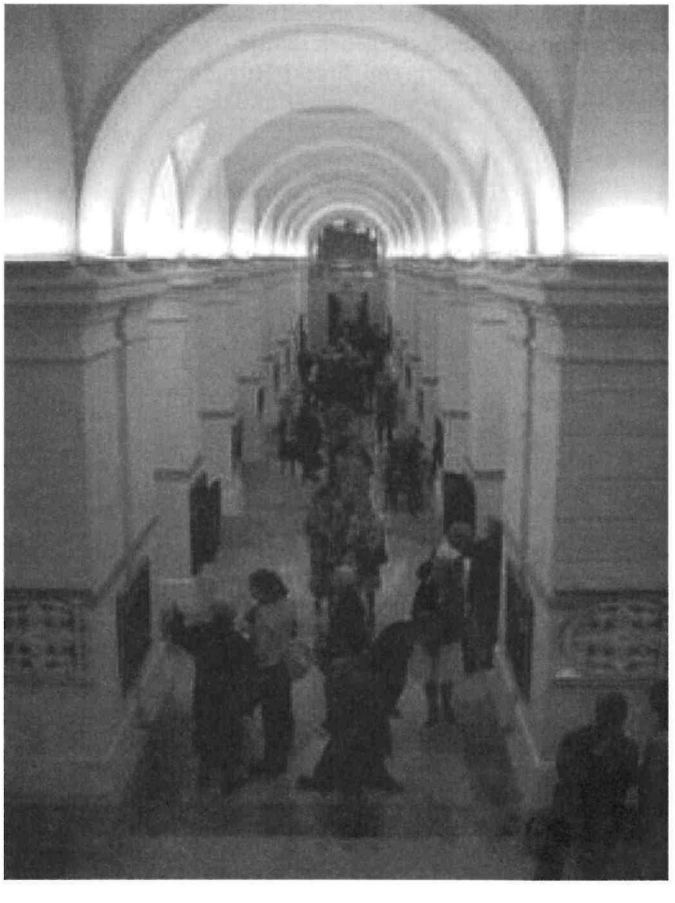

A XIV. BARTALIS JÁNOS VERS- ÉS ÉNEKMONDÓ VERSENYRŐL

Az Apáczai Csere János Kar – immár hagyományosan – küldöttsége idén ősszel is Brassóba készült. Tette mindezt, mert idén is megrendezték, immár 14. alkalommal a Bartalis János nevével fémjelzett vers- és énekmondó versenyt.

Karunkat három hallgató képviselte, akik a házi versmondó versenyen szereztek jogot az indulásra. A házi versenyt október 9-én rendeztük, a Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézeti Tanszéken. Az érdeklődés szolid volt, mindösszesen öt hallgató jelentkezett a karról. Szmolka Orsolya Szabó Lőrinc: A bolond igazsága című versét mondta el, Zsöksz Alexandra Hevay Gizella Levél helyettjével ajándékozta meg a hallgatóságot. A házi verseny (egyik) tetőpontja kétségkívül Lancz Orsolya produkciója volt; Gaál Sóoky László gyűjtéséből Ferkó című monológja nagy sikert aratott. Iván Orsolya szavalatával ismét Szabó Lőrinchez tértünk vissza, ő a Különbéke igencsak nehéz tolmácsolását oldotta meg kitűnően. Schadenberger Péter is rögös utat választott, s egyben merészet is; Dsida Jenő Psalmus Hungaricusából válogatott részleteket, egységes, átgondolt, kellő alázattal tolmácsolt szöveggé téve azt.

Nem csoda, hogy hallgatóink imponáló teljesítményükkel meglehetősen nehéz feladat elé állították a zsűrit. Csak hosszas, elhúzódó, s a döntésre várakozók idegeit bizonnyal pattanásig feszítő vita, tanácskozás után sikerült döntenünk a három helyezettről, egyben továbbjutóról.

A verseny három helyezettje, sorrendben Schadenberger Péter, Lancz Orsolya, Iván Orsolya vehettek részt tehát a brassói versenyen. Brassó megközelítése – a romániai szakaszon autópálya híján – meglehetősen hosszú és vesződséges feladat; október 25-én, hajnalban indultunk útnak, hogy időben odaérjünk. Budapesten rövid megállás következett, aztán Debrecen, Biharkeresztes érintésével el is hagytuk Magyarországot. Kolozsvárott szintén megálltunk a belvárosban, s éjjel fél tizenkettőkor érkeztünk Brassóba.

A verseny másnap délelőtt kezdődött; a résztvevők idén kevesebben jelentkeztek, huszonhat versenyzőből végül huszonnégyen jelentek meg. Mindez a szokatlanul korai időpontnak tudható be, hiszen évek óta november közepén, végén rendezi az Apáczai Csere János Közművelődési Egyesület, Házy Bakó Eszter főszervezésében. A zsűri tagjai régi ismerős arcok; Banner Zoltán előadóművész, Kozsik Ildikó, Kozsik József, Zorkóczy Zenóbia színművészek, Bálint Ferenc tanár, illetve Márk Attila énekmondó. Az énekmondók ezúttal három formációba tömörültek. A verseny első fordulójában a kötelezően választható Bartalis-verseket kellett elmondani. Mivel kevesen voltunk, így rövid, negyedórás szünet után már a második forduló vette kezdetét; itt egy szabadon választott, 20. századi magyar költő versét kellett tolmácsolni. A délután a pihenésé, regenerálódásé volt, hallgatóink megtekintették a belvárost. A verseny értékelésére másnap délelőtt került sor, majd újabb kirándulás következett. Délután a gálán az izgalom szinte tapinthatóvá vált. Várakozásunk nem volt hiábavaló; mindhárom versenyzőnk díjazottként hagyhatta el a szász várost. S ha még hozzáteszem, hogy Schadenberger Péter a versenyt megnyerte, Iván Orsolya harmadik helyezett lett, Lancz Orsolya különdíjban részesült, elmondhatom, hogy igazán sikeres, egyben tanulságos megmérettetésen vagyunk túl. Hallgatóinknak ezúton is gratulálok, további sikeres, eredményes versenyzést kívánok!

Sütő Csaba András

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA A KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KARON

A Közgazdaságtudományi Kar december 6-án rendezte meg kari Tudományos Diákköri Konferenciáját. A rendezvényen 3 szekcióban 16 előadás hangzott el, 20 hallgató mutatta be kutatásait. Bár a létszám kisebb volt az előző évinél, a szekciók zsűrije egyöntetűen úgy nyilatkozott, hogy a munkák színvonala az előző évekhez képest is kimagasló volt, a bemutatott művek több mint felét javasolta 2009-es Országos Tudományos Diákköri Konferenciára. A Konferenciát változatos különdíjak is színesítették, a legjobb előadók értékes szakkönyvekhez, folyóirat-előfizetésekhez is juthattak.

A Konferencia helyezettjei:
Marketing - Menedzsment Szekció:
I. helyezett Horváth Tibor IV. kgh
II. helyezett Nádasi Levente V. kgh

Pénzügyi Szekció:
I. helyezett Tóth Veronika II. kgh (nemzetközi gazdálkodási alapszak)
II. helyezett Tarró Adrienn II. kgh (közszolgálati alapszak)
III. helyezett Halmosi Mónika III. kgh – Sávay Balázs IV. kgh

Regionális és Világgazdasági Szekció:
I. helyezett Füzi Anita III. kgh
II. helyezett Szitács Anrea Éva IV. kgh – Margitics Gergő IV. kgh
III. helyezett Dely Csaba II. kgh (kereskedelem és marketing alapszak) – Győrfi Dávid II. kgh (gazdálkodási és menedzsment alapszak)

A Tudományos Diákköri Bizottság nevében ezúton is szeretnénk megköszönni a különdíjak felajánlóinak a segítségüket, a hallgatók és témavezetőik áldozatos munkáját, bízunk benne, hogy TDK-zó hallgatóink tovább gondozzák témájukat, s az ő munkájukat, eredményeiket látva mások is kedvet kapnak a tudományos diákköri tevékenységhez, s legközelebb még ennél is színesebb témaválasztékkal, még több hallgatóval találkozhatunk.

Bár e konferencia lezárult, a tudományos diákköri munka folytatódik.

Koloszár László
kari TDK titkár

Dr. Juhász Lajos PhD
kari TDK elnök

VERSENYKÉPESSÉG-FEJLŐDÉS-REFORM KONFERENCIA A KTK-N

Az előző években is nagy sikerű, immár hagyományosnak mondható Magyar Tudomány Napja konferenciasorozat keretében, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kara 2007. november 7-8-án ismét megrendezte tudományos konferenciáját „Versenyképesség-Fejlődés-Reform" címmel.

A konferencia központi témái az oly gyakran változó és sokat vitatott szakmai területek voltak, mint az Adózás, a Biztosítás, illetve a Számvitel területei. A gazdaság szereplői az elmúlt időszakban elég sokat és hosszasan vitatkoztak és vitatkoznak máig is adózási és számviteli kérdésekben. A számvitel és a könyvvizsgálat is folyamatosan átalakulóban van, hogy a tulajdonosi és befektetői érdekek védelmét független szakemberek biztosíthassák. A biztosítási ágazatban megjelentek a bankbiztosítók, amelyek már más minőséget képviselnek.

A konferercia nyitó pleáris előadását Dr. Herich György, a Magyar Okleveles Adószakértők Egyesületének elnöke tartotta

A konferencia célja ezen területek átfogó vizsgálata volt, hogyan járulnak hozzá ezek a szegmensek a gazdaság - és ezen belül a vállalkozások - versenyképességéhez? Vajon lehet-e valódi fejlődésről beszélni itt, léteznek-e valódi adózási, számviteli reformjavaslatok? Vajon a magyar adórendszer állni tudja-e ezt a versenyt a jövőben? Vajon hozzájárul-e a magyar gazdaság versenyképességének javításához?

A nyitó plenáris előadás keretében Dr. Herich György, a Magyar Okleveles Adószakértők Egyesületének elnöke bevezette az érdeklődőket a nemzetközi adótervezés rejtelmeibe. A versenyképesség és az adózás kapcsolatát vizsgálta még több neves szakember, így Zara László, illetve Prof. Dr. Deák Dániel is. A nyugdíjbiztosításról Botos Katalin professzorasszony tartott lebilincselő előadást, a biztosítók új fejlődési irányaiba pedig Horváth Andrea, az AEGON Biztosító vezérigazgató-helyettese avatta be a konferencia résztvevőit. A viták a délutáni szekcióüléseken folytatódtak.

A két napos konferenciát este egy borkóstoló színesítette, melyen a meghívott vendégek és előadók a soproni borvidék legfinomabb boraival ismerkedtek meg. Ezen este a Selmeci diákhagyományokat is bemutattuk egy nótákkal tarkított előadás keretében, messziről érkezett vendégeink számára.

A konferencia másnapján, délelőtt a ma leggyakrabban emlegetett slágertéma, a vagyonosodás alkotmányossági, jogi, szabályozási háttere, valamint gyakorlati tapasztalatai kerültek vizsgálat alá a MOKLASZ elnökségi tagjainak interpretálásában. Dr. Vágyi Ferenc Róbert intézetigazgató bemutatott egy, a magyar adózásra vonatkozó átfogó reformkoncepciót. A későbbiekben más pénzügyi és számviteli témákról hallhattak színvonalas előadásokat az érdeklődők.

A konferencia jól szolgálta a tudomány és a gyakorlat szakembereinek egymásra találását, bebizonyítva, hogy a gyakorlat a tudományos elmélet nélkül csak félkarú óriás lehet, míg a tudomány nem szakadhat el a gyakorlattól. Az egyetemi és a PhD-hallgatók pedig elsőkézből értesültek a tudományos kutatásokról és a gyakorlati eredményekről.

Szóka Károly

TERÜLETFEJLESZTÉSI SZABADEGYETEM

2007 őszén az előadások a városfejlesztésre és városhálózatok együttműködésére koncentráltak azzal a nem titkolt céllal, hogy iránymutatást adjanak Sopron jövőbeni szerepéről, gazdaságának, kultúrájának fejlesztési lehetőségeiről.

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kara és a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség közös kezdeményezésben negyedik alkalommal rendeztük meg a Területfejlesztési Szabadegyetemet. A Magyar Regionális Tudományi Társaság egyik kiemelt, példaértékű kezdeményezése iránt továbbra is töretlen érdeklődés mutatkozik mind a szakemberek, mind a régiógazdaságtan szakirányos egyetemi hallgatók részéről.

Az első Szabadegyetem október 16-án A városfejlesztés rögös útja Sopronban címmel zajlott, ahol az érdeklődők előadást hallgathattak meg Sopron már megvalósult és tervezett nagyprojektjeiről és az azok sikerességét biztosító feltételekről. Kerekes Attila városi főmérnök beszélgetőpartnerei voltak Gálné Kapás Márta a Nyugat-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség munkatársa és Kaufman Ilona az NYME-KTK Nemzetközi és Regionális Gazdaságtani Intézet egyetemi adjunktusa, akik korábbi munkásságuk révén bepillantást nyertek a város nagyobb léptékű fejlesztési programjaiba, projektjeibe. Az est során a projektfejlesztés általános lépéseit is bemutatták, kiemelve a városfejlesztéshez szükséges hosszú távú szemlélet fontosságát.

Második alkalommal, november 13-án Korunk urbanisztikájának kihívásai – az együttműködő városok versenye címmel nagysikerű és érdekes előadások hangzott el. Az egyik neves előadó Dr. Lukovich Tamás, a Magyar Urbanisztikai Társaság alelnöke általánosan vázolta a városok globális világban betöltött szerepköreit, lehetőségeit és a városversenyben való helytállás feltételeit jelentő tényezőket. Kósa Lajos polgármester lendületesen mutatta be Debrecen példáján keresztül a sikeres városfejlesztési politika gyakorlati elemeit, példázva, hogy egy magyar nagyváros miként tudott sikeressé válni. Megismerhettük Debrecen jelenlegi és jövőbeni európai, határon is átnyúló településhálózati kapcsolatrendszerét, a városfejleszés kiemelt területeit, továbbá hogy milyen módon szervezi meg közszolgáltatási feladatait, városgazdálkodását. Az előadás végére kirajzolódott, hogy az első előadó által felvázolt elmélet hogyan kapcsolódik össze, illetve milyen mértékben találkozik a gyakorlattal, mind gazdasági, kulturális és egyéb szempontból, és hogy a partnerség és összefogás mennyire alapvető fontosságú a fejlesztések véghezvitele során.

A rendezvénysorozat harmadik témája november 20-án a Kultúraalapú Városfejlesztés - kulturált városfejlesztés címet viselte. Előadóink Dr. Csák Máté és felesége, Dr. Körmendi Anna, illetve Dr. Szilágyi László és felesége Dr. Szilágyiné dr. Fodor Zsuzsanna voltak. A beszélgetés során elsősorban gazdag gyakorlati tapasztalataik alapján fejtették ki a kultúra és a város kapcsolatát, értékelték Sopron kulturális adottságait, elemezték még kiaknázatlan lehetőségeit. Bemutatták a kultúra városfejlődésben, a város imázsának kialakításában betöltött szerepét, és felhívták a közönség figyelmét arra, hogy az Európában már több város példáján igazolható kulturális alapú városfejlesztés, központi kérdés, szinergiát képez a város gazdasági és társadalmi fejlődésével. Kiemelték, hogy Sopron város kitűnő adottságokkal rendelkezik, de rengeteg a kihasználatlan lehetőség.

A kerekasztal-beszélgetés résztvevői

December 4-én az őszi szemeszter záró előadása a Jöttek, mentek, itt maradtak - lehet-e vonzó Sopron a befektetők számára? kérdést járta körül. A kerekasztal-beszélgetésre azokat a cégvezetőket hívtuk meg, akik olyan vállalatokat képviselnek, melyek városunkban és környékbeli településein működnek. Arra vállalkoztak, hogy elmondják gondolataikat a város gazdaságfejlesztési politikájáról és elemezzék a továbblépés akadályait. A meghívott vállalatvezetők egybehangzó véleménye szerint egyre égetőbb probléma a megfelelően képzett és tárgyalóképes nyelvtudással rendelkező szakemberek hiánya a közép- és felsőfokú végzettségűek körében egyaránt. A város infrastrukturális ellátottsága is tovább erősítendő, megfogalmazódott egy komplex logisztikai rendszer kiépítésének szükségessége. De leginkább az egységet mutató városkép, az egy irányba mutató stratégia és hosszú távú szemlélet hiányzik Sopron vonzerejének és versenyképességének növeléséhez. Földrajzi adottságaira építve ki kellene használnia a nyugati fekvésben rejlő előnyöket és „sógoraihoz" hasonlóan a helyi vezetőség szorosabb együttműködést építhetne ki és a civil szervezetek és a vállalkozások között. A kerekasztal-beszélgetés résztvevői abban is egyetértettek, hogy mind a városvezetésnek mind pedig a cégeknek nagyobb hangsúlyt kellene fordítania a helyi egyetemi karokkal történő együttműködésre. A kapacitások kiaknázása és közös kutatási projektek kidolgozása segíthetné az innovációt és hozzájárulna a térség hosszabb távú versenyképességének erősödéséhez.

A zárszót Salamon Zoltán a SAMAS Hungária Kft ügyvezető igazgatójától hallhattuk: "Törekedjünk arra, hogy a hűség ne csak emocionális, hanem gazdasági is legyen!"

A kerekasztal-beszélgetés tagjai voltak: Fonyi Tamás - Swedwood Sopron Bútor Kft.; Dr. Krisch Róbert - Roto Elzett Vasalatkereskedelmi Kft.; Salamon Zoltán - SAMAS Hungária Kft.; Dr. Székely Csaba - GYSEV Rt.; Tóth Sándor - AUTOLIV Kft.

Nemzetközi és Regionális Gazdaságtani Intézet

EMLÉKTÁBLA AVATÁS ÉS EMLÉKDIPLOMA ÁTADÁS A BPK-N

Meghitt ünnep helyszíne volt karunk október 13-án, szombaton. Az ötven évvel ezelőtt – akkor még Soproni Állami Tanítóképzőként működő – intézményünkben végzett hallgatók, egykori tanáraik emlékének tisztelegve emléktáblát helyeztek el a kar épületében.

A hajdani növendékek, az intézmény homlokzatán és az épület előcsarnokában elhelyezett emléktáblákkal nem csak ötven éves jubileumukat ünnepelték, egykori tanáraik emléke előtt is tisztelegtek, és megemlékeztek arról, hogy az épület 1927-ben, idén nyolcvan évvel ezelőtt épült. A homlokzaton elhelyezett táblát a Rend képviseletében Hadarics Gizella, Mechtildis nővér leplezte le, majd helyezte el a Rend koszorúját, a NYME Benedek Elek Pedagógiai Kar nevében pedig Dr. Katona György, a kar dékánja koszorúzott.

A homlokzaton elhelyezett táblát a Rend képviseletében Hadarics Gizella, Mechtildis nővér, a kar nevében pedig Dr. Katona György dékán koszorúzta meg

Az ünnepi alkalom fényét emelte az 1957-ben végzett évfolyam egyik hallgatójának, Dr. Baranyai Lenke tanárnő könyvének bemutatója, mely az isteni Megváltó Leányai Rend Tanítóképzőjéről és jogutód intézményéről, a Soproni Állami Tanítóképző történetéről szól. A kötet érdekességeiről, elkészülésének hátteréről Dr. Németh Ildikó főlevéltáros, intézményünk jelenlegi hallgatója mesélt a megjelenteknek.

A meghívott vendégek, az egykori hallgatók soraiban ülők közül sokan elérzékenyültek, mikor diplomázásuk után ötven évvel, ünnepélyes külsőségek között kézbe kapták emlékdiplomájukat, azon a helyszínen, ahol tanulmányaikat folytatták, ahol diákéveiket töltötték. Az ötven éve végzett tanítónők közül 19-en vehették át aranydiplomájukat, Dr. Cseh Sándortól, az Apáczai Csere János Kar dékánjától, valamint Palotai Györgytől, a soproni Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltatói Osztályának vezetőjétől, lelkiismeretes, áldozatos gyermeknevelő munkájuk eredményeként. Radics Réka és Németh Gyöngyi, III. évfolyamos szociálpedagógus hallgatók pedig virággal köszöntötték az ünnepelteket.

Emlékdiplomások: Az ünnepi műsor könnyekig meghatotta az idős tanítókat

Az ünnepi műsor könnyekig meghatotta az idős tanítókat. Planicsek Szonja III. évfolyamos óvodapedagógus hallgató Vass Albert versének tolmácsolásával, Dárdai Árpád főiskolai docens pedig Beethoven Holdfényszonátájának virtuóz előadásával idézte fel az egykori növendékekben a régi irodalomórák és hangversenylátogatások emlékét.

Elérzékenyülve búcsúztak a hajdani Alma Mater-től az ünnepeltek, akik hosszú évtizedekig generációkat neveltek jó szóval, hittel, bátorítással és önzetlen szeretettel.

Kívánjuk, hogy őrizzék meg jó kedélyüket, vitalitásukat, egészségüket a következő ötven esztendőben is!

Takács Judit
tanársegéd

„TUDOMÁNYRÓL KÖNNYEDÉN" – MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE A BPK-N

Sikeresen zajlott le november 20-án a NYME Benedek Elek Pedagógiai Kar, Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából rendezett „Tudományról könnyedén" elnevezésű konferenciája, a Közgazdaságtudományi Kar dísztermében.

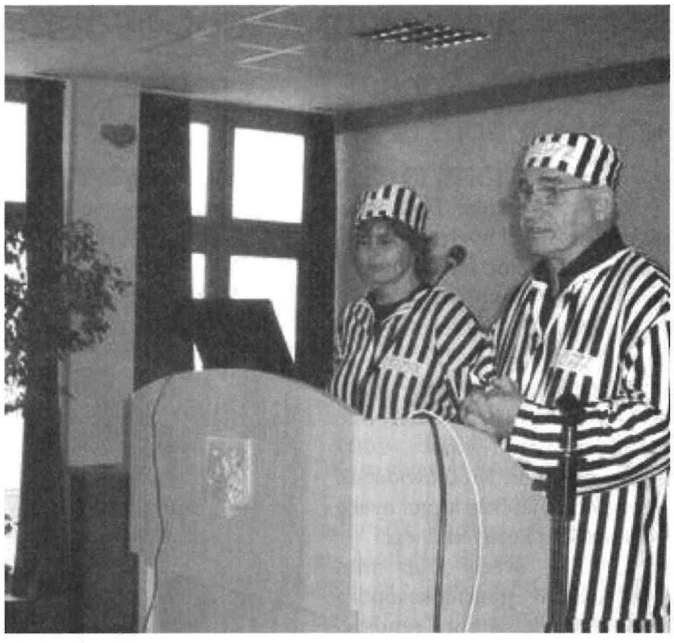

Dr. Katona György dékán megnyitóját követően Dr. Pető Zoltán, a Szegedi Egyetem Általános Orvostudományi Kar egyetemi docense a Neuropszichiátriai Rehabilitációs Osztályon végzett művészetterápia hatékonyságáról tartott előadást, A lélek gyógyítása művészetterápiával címmel.

Megtisztelte az ünnepi konferenciát előadóként az országos hírű pszichofiziológus professzor Dr. Ádám György, az MTA rendes tagja is, aki Az iskola előtti életkor pszichofiziológiájáról beszélt a hallgatóságnak.

Meghökkentő öltözékben, rabruhában lépett a közönség elé Simkó János tréner, egyetemi óraadó tanár, a Develor Zrt. kommunikációs és marketingigazgatója, Rácz Gabriellával, a McCann-Erickson reklámügynökség kreatív igazgatójával együtt. Öltözékükkel is kifejezésre szerették volna juttatni, hogy mindannyian a közéleti és média manipulációk fogságában élünk, ahogy ez ki is derült Cipollák a XXI. században - manipulációs technikák a kommunikációban című előadásukból.

A szekció előadások a pedagógiai kar négy oktatójának közreműködésével jelentettek érdekes színfoltot a rendezvény programjában. Jávorszky Edit főiskolai docens A Freud-i pszichoszexuális fejlődés egyes szakaszainak, fixációinak megjelenéséről beszélt Marco Ferreri: A nagy zabálás című filmjének alapján. Hartl Éva főiskolai docens és Dr. Katona György egyetemi docens a Fenntarthatóság és káoszelmélet rejtelmeibe vezették be a hallgatókat, míg Alpárné Dr. habil. Szála Erzsébet főiskolai tanár érdekfeszítő előadása Kalandozások a magyar kultúra történetében címmel volt hallható.

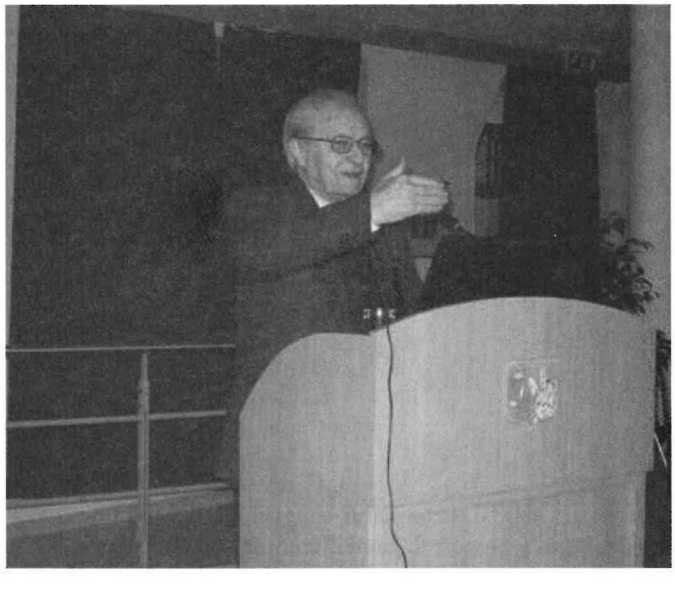

A tartalmas program „Egy igazán ütős tanórával" ért véget, melyet a Strokes, a Soproni Ütősök tagjai tartottak, nagynagy sikerrel.

A MAGYAR-ANGOL ÓVODAI KÉTNYELVŰSÉG NYOMÁBAN

BPK-s hallgatók tanulmányútja az ausztriai St. Pöltenbe

A NYME Benedek Elek Pedagógiai Kar Angol nyelv az óvodában specializációt felvett óvodapedagógus hallgatói rendhagyó látogatást tettek karácsony előtt Tárnok Péter szakfelelőssel és Kitzinger Arianna tanársegéddel Ausztria Niederösterreich tartományában, ahol 2007 szeptemberében 1000 óvodában vezették be a játékos angol nyelvelsajátítást, a kétnyelvűséget.

Ausztria Niederösterreich tartományában szeptembertől 1000 óvodában vezették be a játékos angol nyelvelsajátítást, a kétnyelvűséget

Az 1000 óvoda több mint 3200 óvodai gyermekcsoportjában folynak hetente rendszeresen, csoportonként legalább egyszer kétnyelvű angol foglalkozások. A foglalkozásokat a legtöbb óvodában Amerikából, Angliából már korábban Ausztriába települt pedagógusok tartják, mert a tiszta kiejtés rendkívül fontos feltétele a korai kisgyermekkori nyelvelsajátításnak. A tartományi székhelyen, St.Pöltenben tett óvodalátogatásokon Sopronból összesen tizenöt első és második évfolyamos óvodapedagógus hallgató vett részt, akik az országban jelenleg egyedülálló Angol nyelv az óvodában program keretében hat féléven át nappali tagozaton sajátítják el a magyar - angol óvodai kétnyelvűség módszertanát.

A kiutazott hallgatók közül kilencen az első évfolyamot képviselték. Jambrich Brigitta Nógrád megyéből érkezett, több mint 300 km távolságból. 230 pont volt a felvételi pontszáma és mint elmondta, csak és egyedül az Angol nyelv az óvodában program miatt választotta Sopront. „A szakfelelősként megírt programom második éve fut és hallgatói jó eséllyel lépnek ki majd a munkaerőpiacra" - mondotta.

Czakó Beatrix I. évf. még ennél is messzebbről, 450 km távolságból, Szolnok mellől jött Sopronba a specializáció miatt. Lovász Adrienn Győrből választotta ki Sopront szintén az angol program miatt. a kilenc I. évf. hallgató között nincs soproni, de nem csak ez a közös bennük, hanem az is, hogy valamennyien már most középfokú nyelvvizsgával rendelkeznek angol nyelvből. Baloghy Krisztina szintén minden jegye jeles az angol nyelvű tárgyakból.

Mint azt a hallgatók elmondták, az osztrák óvodákban látottak csak megerősítették őket abban, hogy van kereslet az általuk választott szakmára. Együtt énekelték az óvodában az osztrák, indiai, csecsen, ukrán, koszovói óvodásokkal az angol dalokat és bátran beálltak tornászni is a gyermekekkel. Többen szeretnének nyári gyakorlatra vagy részképzésre visszatérni az óvodákban.

A látogatás alatt konkrét és eredményes tárgyalások folytattunk az óvodai tartományi felügyelővel és osztályvezetővel Dr. Renate Stegerrel. Ennek eredményeképpen már 2008 március elejétől Wr. Neustadt térségében lévő angolos óvodákat látogathatnak két héten keresztül az NYME BPK angolos hallgatói.

A tárgyalások folyamán felmerült a közös pályázatok ügye is.

Mint azt a tartomány EU-s képviselője Mag. Dr. Johanna Mikl-Leitner elmondta, hogy az angolos program bevezetésére azért került sor az osztrák óvodákban, mert az EU célul tűzte ki, hogy állampolgárai legalább két idegen nyelvet beszéljenek. Dr. Renate Steger óvodai felügyelő igen pozitívan nyilatkozott az I. évfolyamos hallgatóink szakmai felkészültségéről az NYME Lewinszky Anna gyakorló óvoda jelen lévő óvónőjének, Soósné Orbán Györgyinek, aki Sopronban vezeti az angol foglalkozásokat.

A hallgatók ezenkívül megtekintették St. Pöltenben a társintézményt és tájékoztatást kaptak az ott folyó óvodapedagógiai munkáról. A társintézmény minden év áprilisában két tehetséges hallgatónak biztosít két hetes ösztöndíjat részképzésre.

A Szakmai nap hagyományteremtő Angol Szakesttel zárult, melyen a kar dékánja Dr. Katona György is részt vett.

Tárnok Péter
főiskolai docens, szakfelelős

KARI TDK A MÉK-EN

2007. november 26-án a hagyományoknak megfelelően ismét megrendezésre került a Nyugat–magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karán, Mosonmagyaróváron a kari tudományos diákköri konferencia.

A Tudományos Diákköri Tevékenység már több éves hagyománynak tekinthető Karunkon, ami túl azon, hogy segíti különböző tudományos és szakmai műhelyek kialakulását, nagyszerű lehetőség arra, hogy egy adott témakörben a hallgató és az oktató együtt dolgozzon. Mindezek mellett a TDK tevékenység rendkívüli alkalom arra, hogy a hallgatók elkezdjék diplomamunkájukat, felkészülhessenek annak prezentációjára, valamint ha később is szeretnének tudományos tevékenységet végezni, akkor ez a munka rendkívül jó alapot jelenthet a PhD képzésben eltöltendő időhöz.

Karunkon ezen gondolatok jegyében köszöntötte a megnyitó alkalmával Dr. Schmidt Rezső dékán úr és Dr. Gulyás László docens úr, a Kari Tudományos Diákköri Tanács elnöke a megjelent nagyon szép számú hallgatóságot. A TDK négy szekciójába 35 hallgató jelentkezett, és ugyanezen négy szekcióban 34 előadást hallgathattak meg az érdeklődők, ami a Kar hallgatói létszámát figyelembe véve kimondottan jó aránynak mondható. Külön kiemelendő, hogy nemcsak a negyed- és ötödéves hallgatók, hanem másod- és harmadéves hallgatók is készítettek dolgozatokat, valamint elkészültek az első BsC TDK munkák is. A szekciókban elhangzó előadásokat folyamatos teltház kísérte figyelemmel. Ekkora hallgatói érdeklődésre az elmúlt időkben nem volt példa. Ez nagy valószínűséggel köszönhető annak, amit a bíráló bizottságok is megfogalmaztak. A szekciók bíráló bizottságainak egyöntetű véleménye szerint a dolgozatok és előadások színvonala rendkívül magas volt, az elkészült prezentációk technikai minősége is átlag fölöttinek tekinthető. Az előadók vitakészsége és felkészültsége kiemelkedően jónak mondható.

A négy szekcióban az első három helyezettet díjazták a bírálok, valamint a Hallgatói Önkormányzat felajánlásából egy-egy különdíj is kiosztásra került. Az előadók közül 12 fő részvételét javasolták a Magyar Élelmezésipari Tudományos Egyesület Országos Tudományos Diákköri Konferenciájára, és a két főt a Környezetvédelmi Országos Tudományos Diákköri Konferenciára a bírálók.

Helyezettek:

Állattudományi Szekció:

I. helyezés: Petrás Döníz Erzsébet (III. évfolyam)
II. helyezés: Mórocz Mariann Hajnalka (IV. évfolyam)
III. helyezés: Balázs Péter (V. évfolyam)
Különdíjas: Tamási Diána (V. évfolyam)

Élelmiszertudományi Szekció:

I. helyezés: Tóth Ágnes (V. évfolyam)
II. helyezés: Mozolán Zoltán (III. évfolyam)
III. helyezés: Süle Judit (IV. évfolyam)
Különdíjas: Zengő Ferenc (V.évfolyam)

Gazdaságtudományi Szekció:

I. helyezés: Németh Szabina (V. évfolyam)
II. helyezés: Szecsei Tímea (V. évfolyam)
III. helyezés: Szűcs Márta (V. évfolyam)
Különdíjas: Márkus Richárd (V.évfolyam)

Növénytudományi és Vidékfejlesztési Szekció:

I. helyezés: Mogyorósi Barbara (IV. évfolyam)
II. helyezés: Fazekas Ildikó (V. évfolyam)
III. helyezés: Szabó Péter (II. évfolyam)
Különdíjas: Virág Emese (V. évfolyam)

Környezettudományi OTDK-ra javasolt hallgatók: Balázs Péter, Szecsei Tímea.

MÉTE OTDK-ra javasolt hallgatók: Tamási Diána, Zengő Ferenc, Süle Judit, Tóth Ágnes, Mozolán Zoltán, Szafner Gábor, Viszket Erna, Szücs Petra, Németh Szabina, Sántha Anikó, Szűcs Márta, Mogyorósi Barbara.

Minden dicséret megilleti azokat a hallgatókat, akik a november 26.-ai délutánon, a tudományos tanácskozáson részt vettek, gratulálunk az eredményekhez. Azonban ne felejtsék el, hogy köszönettel és hálával tartoznak konzulens tanáraiknak, akik nélkül nem juthattak volna el idáig. Szeretnék köszönetet mondani a nevükben a Kari Tudományos Diákköri Tanácsnak és a Bíráló Bizottságok tagjainak, és végül, de nem utolsó sorban Dr. Gulyás László egyetemi docens úrnak a Kari TDK elnökének, aki nem kevés időt és energiát áldozott arra, hogy ismét egy színvonalas Konferencia tanúi lehettünk.

Zárszóként még egyszer gratulálok a hallgatóknak, további sok sikert kívánok mindenkinek egy, azt hiszem ideillő gondolattal:

„A tudományos munka (...) értelmi munka. Ez nem jelenti azt, hogy érzelmek nem kísérik, hogy cél és törekvés nélküli. Nem. A tudomány szeretete az alapja, az igazság fölismerését követő öröm a megkoronázása a tudományos munkának. Ez az öröm a legtisztább gyönyörűség, a legönzetlenebb érzelem."
(Weszely Ödön)

Beke Károly
PhD hallgató

HENSCH ÁRPÁD EMLÉKÜLÉS MOSONMAGYARÓVÁRON

Hensch Árpád munkásságára emlékeztek Mosonmagyaróváron, születésének 160 éves évfordulója alkalmából. A Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karán 2007. október 26-án rendezett Emlékülésen négy előadás és több hozzászólás foglalkozott Hensch Árpád gazdag életpályájával.

Tenk Antal professzor úr köszöntötte az Emlékülésen megjelent vendégeket, külön köszöntötte a Hensch család két tagját: Hensch Juditot és Újhelyi Sándort, majd felkérte Schmidt Rezső dékán urat a rendezvény megnyitására. Dékán úr beszédében méltatta az ilyen jellegű rendezvények fontosságát, és dióhéjban ismertette Hensch Árpád példás életútját, munkásságát. Hasznos szakmai tanácskozást, tartalmas szakmai együttlétet kívánt. Ezt követően kezdődtek az előadások.

Buzás Gyula a Keszthelyen töltött 10 évről szólva elmondta, hogy Hensch Árpádot a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter 1880. április 16-án nevezte ki a legmagasabb rendes tanári „rangosztályba", évi 1200 forint alapfizetéssel és 200 forint lakpénz juttatással. A kinevezés az akkor Balás Árpád által vezetett növénytermesztési tanszékre szólt, ahol növénytant, növénytermesztést, rétművelést és növénykórtant oktatott. Első, nagyobb terjedelmű munkája az 1885-ben megjelent „Az okszerű talajmívelés elmélete és gyakorlata" című könyve, amely 7 kiadást élt meg. Balás Árpáddal közösen írt „Általános növénytermesztés" című könyvük 1888-ban jelent meg Magyaróváron. Ebből a könyvből vett idézettel jellemezte Buzás professzor a szerzők szemléletét az okszerű talajműveléssel kapcsolatban: „...okszerű talajmívelés alatt nem mindenütt intenzív mívelés értendő; okszerű lehet az extenzív - felületes - talajmívelés is ott, hol a termények ára csekély (...) ellenben okszerű lesz az intenzív mívelés ott, hol az általa okozott nagyobb költséget, az általa elért terméstöbblet értéke biztosan meghaladja." Mint mondta: „...a növénytermeléssel foglalkozó műveket áttanulmányozva, a szerző rendkívül széleskörű elméleti, szakmai felkészültsége mellett érzékelhető Hensch gyakorlatias, ebből következően ökonomikus szemlélete."

Salamon Lajos Hensch Árpádról, a magyaróvári Gazdasági Akadémia „Üzemtani és Közgazdaságtani Tanszéke" tanszékvezető professzoráról, a mezőgazdasági üzemtan hazai megteremtőjéről szóló előadásának elején azt emelte ki, hogy „Irodalmi munkásságát a világosság, saját tapasztalatain alapuló meggyőződés és a mezőgazdasági üzemek tevékenységének alapos ismerete jellemzi." Hensch nevéhez fűződik az üzemtan (a jószágberendezés és kezeléstan) feladatának a meghatározása. Mint könyvében írja: „(...) megállapítja azokat a mezőgazdasági arányokat és ökonómiai vezérelveket, amelyeket gazdaságok berendezésénél és kezelésénél a termelés szervezésében és vezetésében a legnagyobb állandó tiszta jövedelem biztosítása céljából követniük kell, s mely elvek vezéreszméje az, hogy a termelés eredménye a termelési költséggel a lehető legkedvezőbb arányba hozassék."

Tenk Antal Hensch Árpádról, a tudós közéleti emberről emlékezett meg előadásában. Bevezetőjében azt hangsúlyozta, hogy szinte lehetetlen elválasztani a két tevékenységet: Henschnél szinte egybeforrt a tanári munka a közéleti szerepvállalással. Nehéz lenne bizonyítani, de szinte biztosra vehető, hogy a mezőgazdasági gyakorlatban (részben külföldön) eltöltött nyolc év erősen befolyásolta későbbi életpályájának és munkastílusának alakulását élete végéig. Magyaróvárra kerülve (1890-ben) azonnal bekapcsolódott a hallgatók Gazdasági Egyletének munkájába, mint tiszteletbeli elnök. Az ő javaslatára indították el 1901-ben az Egylet évkönyvének kiadását, mint mondta: „(...) évkönyvet adjanak ki, amely az egyesületi események mellett a hallgatók díjnyertes előadásait, felolvasásait is közli." Ő maga is rendszeres szerzője volt az 1914-ig rendszeresen megjelenő Évkönyvnek.

Hensch Árpád tudós közéleti személyiség volt

Csete László a mának szóló üzenetek között mindenekelőtt a napjainkban is rendkívül fontos okszerű talajműveléssel foglalkozott. Magyarországon, ahol 100 esztendőből 28 aszályos, a klímaváltozással járó felmelegedés, szárazodás és az extrém időjárási jelenségek gyakoriságának, intenzitásának, károkozásának növekedése várható, különösen fontos a csapadék talajba juttatása, megőrzése és ésszerű felhasználása, a káros gázok, különösen a metán kibocsátásának csökkentése a talajművelésben, a gépi felszereltség korszerűsítése (altalajlazítók, nehéz simítók, hengerek stb.)

Hensch Árpád elsődlegesnek tartotta a természeti adottságokhoz igazított gazdálkodást. Napjainkban is alapvető törvényszerűség, hogy jobb termőhelyeken magasabb a ráfordítások átlagos és pótlólagos hatékonysága. A természeti adottságok megőrzése, amely annak idején magától értetődő volt, napjainkban a fenntartható mezőgazdasági termelésben ölt testet (jövedelemszerzés harmonizál a természeti erőforrások regenerálódásával és a terhelt termőhely asszimilációs készségével).

Hensch Árpád fontosnak tartotta a verseny érdekében az üzleti számításokat. A többsíkú látásmód, a ráfordítás-hozam maximumok, minimumok, határértékek ismerete elengedhetetlen globalizálódó piacokon, amikor kulcs a versenyképes termék, vállalkozás és vállalkozó.

Végül Csete László egy valódi mának szóló üzenettel zárta előadását, azzal, hogy Hensch Árpád, a németajkú család sarja tevékenységével jó hazafiként szolgálta a magyarországi mezőgazdaságot.

Az előadások után következtek az Emlékülléshez - és Hensch Árpád személyéhez, illetve munkásságához kapcsolódóan a hozzászólások. Hensch Árpád számos munkájában

hangsúlyozta a természeti adottságok hasznosításának és annak megőrzésének fontosságát, továbbá munkáiban behatóan foglalkozott az okszerű talajműveléssel is. A vizsgálataiból levont következtetések, illetve törvényszerűségek napjainkban is helytállóak és kétségtelenül igazak. Szabó Gábor professzor - aki Debrecenből érkezett az Emlékülésre - az említett témákhoz kapcsolódva, hozzászólásában a műtrágya felhasználás és a termésmennyiség kapcsolatát fejtegette. Hensch Árpád, mint a mezőgazdasági üzemtan megteremtője, fontosnak tartotta az üzemrendszert és az üzemágtársítást és ezekkel kapcsolatos teendőeket. Számos cikkében és tanulmányában hangoztatta, hogy a gazdálkodás üzemi eredményeit rendszeresen fel kell jegyezni, továbbá tudta, hogy „legjobb üzemrendszer" nincsen, sablonokat nem lehet alkalmazni az üzemtan vonatkozásában, a gazdálkodónak mindig számolni kell a helyi adottságokkal és lehetőségekkel. Alvincz József beszédében az üzemtani oldalról közelített, s véleményezte, hogy a mezőgazdaság tulajdonviszonyaiban, vállalati rendszerében, valamint a birtokviszonyokban a rendszerváltás következtében végbement változásokat az üzemtan, mint az agrárökonómián belüli önálló diszciplína csak nehezen és részben tudta lekövetni. Államigazgatási és szakmai (tudományos) körökben ma még sokan helytelenül a mezőgazdasági üzem alatt a földhasználatot - illetve részben a földhasználót - értik, holott a kettő nem ugyanaz. Agrárjogi értelemben pedig Magyarországon - több európai uniós országtól (pl. Ausztria, Németország) eltérően - a mezőgazdasági üzem nincs is definiálva. Az agrárpolitika, birtokpolitika, birtokrendezés, valamint a mezőgazdasági üzemszabályozás egymással összefüggő és az előbbiek szerinti sorrendben megvalósításra váró feladatok, amelyek egyben a hazai mezőgazdasági üzemtan fejlődését is szolgálnák.

Megtisztelő volt a megemlékezők számára, hogy a Hensch család két tagja - Hensch Judit és Ujhelyi Sándor - is jelen voltak az Emlékülésen. Köszönetüket fejezték ki az Emlékülésért a Hensch család nevében, s Ujhelyi Imre unokája Ujhelyi Sándor - 1897-ben Ujhelyi Imre feleségül vette tanártársa, Hensch Árpád, Irma nevű leányát - beszédében méltatta, hogy példaértékű mindaz, amit Hensch Árpád a magyar mezőgazdaságért és a hazai üzemtanért tett. Beszédét Hensch Árpád „Mezőgazdasági üzemtan" c. könyvéből idézett mondatával kezdte. „A mezei gazdálkodás közvetlen feladata a termelés, vagyis az emberi szükségletek födözésére szolgáló növényi és állati termények előállítása." Majd így folytatta: „...A termelést befejező művelet az eladás...", amelyhez első feladatunk, hogy „... az eladandó terményeket piacképes állapotba hozzuk." Véleménye szerint napjainkban - az egyre sokrétűbb emberi szükségletek kielégítését szolgáló termékek piacképessége nemcsak azok mérhető jellemzőitől (fizikai, kémiai stb. minőségétől) függ, hanem - a korszerű minőségi ismérvek (pl. előkészítettség, csomagoltság, élelmiszerbiztonság) mellett - nő a különlegesség iránti igény is. Feltette a kérdést. Mi hát az agrár-valóság? Nem azért étkezünk, hogy elfogyasszuk a mezőgazdaságban verejtékes munkával megtermelt javakat, hanem azért termelünk, hogy - jogos jövedelem biztosítása mellett - kielégíthessük a fogyasztók egyre bővülő és sokrétűbb (pl. feldolgozottság, tájékozottság stb.) igényeit. Mindez pedig megköveteli a mezőgazdasági eredetű élelmiszer alapanyagok előállítása, korszerű feldolgozása és forgalmazása, ezen egymásra utalt és egymást feltételező tevékenységek közötti szoros és korrekt kapcsolatot. Majd gondolatatait Ujhelyi Imre idézetével zárta: „Ha nem lehet úgy, ahogy akarom, akkor úgy akarom, ahogy lehet!" Krász Ádám is hasonlóan vélekedett a termékek piacképességét tekintve, valamint méltatta, hogy olyan minőségi termékeket kell előállítani, amelyek eladhatóak. Továbbá beszédében Ujhelyi Imre és Hensch Árpád tanártársak szoros szakmai - és családi kapcsolatáról is szólt. Hensch - az itthon és külföldön szerzett szakismeretekkel felvértezve magát - negyvenhárom éves korában munkássága utolsó állomására, a magyaróvári Gazdasági Akadémiára került, majd az 1906-1907-es tanévben a magyaróvári akadémia igazgatója volt. A hazai agrárüzemtan kimúvelője „átadta" szakmai tudását, tapasztalatait a nála majd húsz évvel fiatalabb vejének, a hazai szarvasmarhatenyésztés kiváló tudósának, fellendítőjének, Ujhelyi Imrének. Csatai Rózsa kitűnő kezdeményezésnek tartaná, hogy az Alma Mater öreg falai között működő Intézetek, Tanszékek folyosói falára kifüggesztésre kerülnének az agrárökonómia és agrárközgazdaságtan kiváló művelői, tudósai, professzorainak arcképe, akik munkássága előrevitte az agrártudományokat. Okként egyrészt a tiszteletet, az emlékezést hangsúlyozta, másrészt pedig a fiatal gazdászhallgatók, a következő nemzedék okulását. Az utolsó hozzászóló Széles professzor volt, aki beszédében méltatta az ilyen jellegű Emlékülések fontosságát. Kitűnő kezdeményezésnek tartja, és abban reménykedik, hogy ezzel a sikeres kezdeményezéssel hagyományt teremthetünk!

Véleményem szerint Hensch Árpád tisztelői egy hasznos szakmai tanácskozás, valamint szakmai együttlét résztvevői lehettek, ezen felül családias, hangulatos légkörben zajlott az Emlékülés.

Vincze Judit
intézeti mérnök

KITÜNTETÉS AZ ÉLELMEZÉSI VILÁGNAP ALKALMÁBÓL

„Dr. Tenk Antalnak, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kara egyetemi tanárának, az agrárgazdaságtan és agrármarketing kutatásának és oktatásának nemzetközileg is elismert jelentős hazai személyiségének" - így szólt az indoklás, amikor Mária Kadlečiková asszony, a FAO regionális képviselője a „World Food Day 2007 Medal" kitüntetést átadta.

Az Élelmezési Világnap alkalmából, 2007. október 15-én Budapesten rendezett ünnepségen megjelent és beszédet mondott a Dél-afrikai Köztársaság Magyarországra akkreditált nagykövete, valamint Gráf József mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszter. A rendezvény központi témája „Az élelemhez való jog" (The right to Food) volt.

Szívből gratulálunk Dr. Tenk Antal Professzor Úrnak a „World Food Day 2007 Medal" kitüntetésért! Kívánunk az eddigiekhez hasonló szép sikereket és nagyon jó egészséget!

Vincze Judit intézeti mérnök

TANULMÁNYÚTON, A DUNÁNTÚLON

A program része volt a hazánkban tenyésztett legismertebb lófajták tenyészeteinek megismerése

Az őszi félévben az állattenyésztő BsC. lótenyésztő szakirányos, valamint az ötéves képzésben résztvevő szintén „lovas" szakirányos hallgatók, Dr. Gulyás László egyetemi docens szakirány felelős vezetésével összevont tanulmányúton úgynevezett külső gyakorlaton, a Dunántúlon 11 tenyészetet látogattak meg.

A program része volt a hazánkban tenyésztett legismertebb lófajták tenyészeteinek megismerése, valamint a lovak alternatív hasznosíthatóságát bemutató helyszínek meglátogatása.

A csoport eljutott többek között a kereki arab illetve shagya arab ménesbe, ahol tenyésztési irányelvnek a távlovaglásra való alkalmasságot tűzték ki. Emellett helyet kapott még a programban a marócpusztai gidrán ménes is, itt elsősorban a military sportra szelektálnak és a ménesből kikerült egyedek egy része már szép sikereket tudhat magáénak.

A hidegvérű fajtacsoportba tartozó fajtákat - a magyar hidegvérűt és a muraközit - Kaposváron, Toponáron, Zalalövőn illetve Őriszentpéteren az Őrségi Nemzeti Parkban ismerhették meg a hallgatók.

Az alternatív hasznosításra jó példa a Szelle Lovasudvar (Dunasziget), ahol lovas turizmussal foglalkoznak és fajtára valamint küllemre való tekintet nélkül, elsősorban a célra megfelelő egyedeket válogatták össze. Egy másik felfutóban levő hasznosítási mód még a hippoterápia, amelynek fő követelménye a nyugodt, jól idomított és türelmes ló. Ilyen irányú szelekciót a nagymizdói tenyészet végez az Olaszországból hozott kisló fajtával a bardigianoval, amely különösen alkalmasnak bizonyult erre a tevékenységre.

Emellett még több helyen, így az általunk is meglátogatott Kaposváron (Lovasakadémián) és a Dunakiliti Lovas Klub SE-ben zajlik hippoterápiás foglalkozás, ahol a sportversenyek és tenyésszemlék mellett is tudtak időt és energiát áldozni erre a nagyon keresett, de szakszerűen csupán kevés helyen végzett alternatív gyógymódra.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani vendéglátóinknak, amiért időt és energiát áldoztak arra, hogy tudásukat és gyakorlati tapasztalataikat átadják a jövő gazdászainak.

Meller Anna II. évf. hallgató

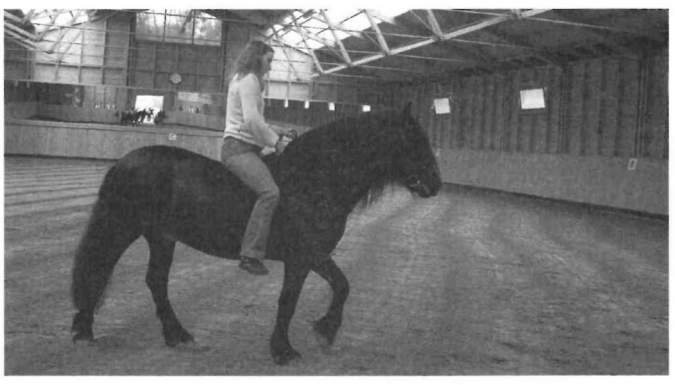

SZILÁGYI GYÖRGYI: ÉRTÉK ÉS ISKOLA

A könyv szerzője több mint tízenkét évre visszatekintő kutatási törekvéseinek főbb irányait, módszereit és eredményeit teszi közzé művében, amelyet Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem első rektora, Tonk Sándor professzor emlékének ajánlja.

Az említett kutatások két irányban bontakoztak ki. Egyrészt a magyar nyelvű oktatási rendszer működési módjára, fejlődési lehetőségeinek feltárására; másrészt pedig az egyházak oktatási szerepvállalásának és funkcióinak tanulmányozására irányultak.

Az eddigi kutatási eredmények alátámasztják, hogy az oktatás szimbolikus és gyakorlati-társadalmi funkciói révén egyaránt jelentős szerepet tölt be az 1989 utáni romániai magyar közösség legitim közösségi-politikai kereteinek kialakításában és működésében.

Az Arisztotelész Kiadó gondozásában megjelent mű fő mondanivalója, hogy miképpen közvetíti az oktatási rendszer a makrotársadalmi értékeket, a cselekvési modelleket a helyi közösség, jelen esetben a Partium tagjai felé. Továbbá az oktatás rendszerében milyen sajátos szerepet játszik a közösségi hovatartozás megélése, kifejezése az egyéni és közösségi identitásformák alakításában. E folyamatokban 1989 után kulcsszerepet töltöttek be a magyar történelmi egyházak, amelyeket e feladatra hagyományos tekintélyük, a diktatúra évtizedei alatt mindvégig megőrzött tekintélye is predesztinált.

Befejező gondolatként jelenik meg, hogy a kisebbségben élő magyarság identitásának megőrzésében a legfontosabb tényező a magyar nyelv. Ezért létfontosságú számukra minél több anyanyelvi iskola és egyetem létesítése. Az anyanyelvű továbbtanulási lehetőségek kialakítása a határ menti régióban az egyik legfontosabb eszköz lehet annak érdekében, hogy csökkenjen az értelmiségiek elvándorlása.

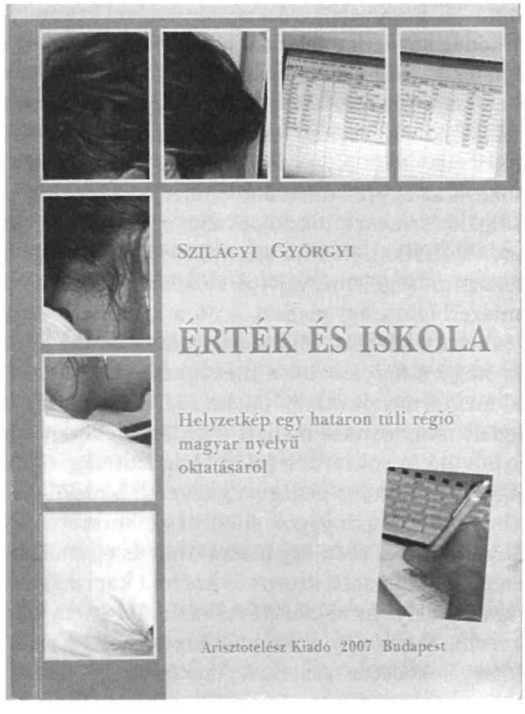

KOLLÉGIUMI SZAKESTÉK MOSONMAGYARÓVÁRON

A Kollégiumi Szakesték keretein belül 2007. november 14-én 19 órai kezdettel került megrendezésre a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karon, Prof. Dr. Faragó Sándor a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektorának „Vadászat. – Múlt, jelen, jövő....." című előadása.

Prof. Dr. Faragó Sándor, az MTA doktora. Pécsett született 1953. augusztus 13-án. 1972-1977 között az Erdőmérnöki Karon tanult, s szerzett okleveles erdőmérnöki diplomát. 1983-ban védte meg egyetemi doktori értekezését. 1985-ben egyetemi adjunktusi kinevezést kapott.

1983-ban indította el a Túzok, a Vadlúd és a Dunai Vízivadkutató Projecteket. 1991 óta vezeti a Lajta-projectet, 1992 óta pedig a Magyar Fogolyvédelmi Programot. Vezetője az 1995-ben alakított Magyar Vízivad Kutató Csoportnak. 1993-ban védte meg a Magyar Tudományos Akadémián kandidátusi értekezését.

2007-ben az MTA doktora lett. 2002-ben a Nyugat-Magyarországi Egyetem általános rektor-helyettese, 2002/2003-ban megbízott rektor, 2003-2007 között az egyetem rektora. 1997-2000: Széchenyi Professzori Ösztöndíjas. A Roth Gyula Erdészeti és Vadgazdálkodási Tudományok Doktori Iskola vezetője, az MTA Erdészeti Bizottsága Vadgazdálkodási Albizottsága elnöke. Wetlands International Tanácsának tagja, a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács (CIC) Apróvad Bizottságának alelnöke¬; az IUCN Száraz gyepek Munkacsoport, Túzok Munkacsoport, valamint a Fogoly, fürj és frankolin Munkacsoport tagja. Eddig 350 cikke, mintegy 30 könyve, könyvrészlete jelent meg itthon és külföldön. Szakmai tevékenységét különböző kitüntetésekkel ismerték le mind Magyarországon, Németországban és Angliában is.

Az előadás felettébb izgalmas volt. Az elhangzottak kimerítették tudásszomjamat. A több mint egy órás előadás pillanatok alatt eltelt. Az izgalmas előadás végén a Rektor Úr válaszolt minden feltett kérdésre és hozzászólásra.

Az előadás végeztével még fülemben csengtek szavai: „Nem csak arról szól a vadászat - mert nem szabad, hogy csak arról szóljon - hogy valaki meghúzza a billentyűt, és elejti a vadat, hanem a "vadűzésről és az erdőzúgásról" is, a természet apró rezdüléseiről, arról, hogy szeretem a virágokat, szeretem az illatokat..."

Az előadást hangos taps követte, majd a hallgatóság kifelé menet még sokáig beszélgetett a Kollégiumi Szakestéken elhangzottakról.

Köszönet illeti a szervezőket, Dr. Neményi Miklós mb. tudományos dékánhelyettes urat, a kari Hallgatói Önkormányzatot és Nagy István Kollégiumigazgatót. Remélem továbbra is ilyen érdekes szakestjeink lesznek.

Lévai Etelka
MÉK HÖK elnök

ŐSZI DIÁKHITEL-HATÁRIDŐ: DECEMBER 17.

Idén itt az utolsó alkalom, azok számára, akik idáig még nem kértek Diákhitelt, de még ebben a szemeszterben szeretnének pénzhez jutni. Ez a pénzösszeg akár 150 ezer forint – a költségtérítéseseknek akár 200 ezer forint - is lehet.

A Diákhitel első kifizetése mindig visszamenőleg történik. Így, akik még 2007. december 17-ig leadják igénylésüket, azok 2008. január 15-én a teljes őszi félévre járó (öt havi) kölcsönükhöz hozzájutnak, amely az igényelt összegtől függően akár 150 ezer forint - a költségtérítéseseknek akár 200 ezer forint - is lehet.

Az igényléshez szükséges papírokat a nagyobb postahivatalokban, illetve néhány bank, takarékszövetkezet kijelölt fiókjaiban lehet leadni. Aki lekési a december 17-i határidőt, az végérvényesen elesik az őszi szemeszterre esedékes pénztől, és az igénylése már csak a jövő tanulmányi félévtől lesz érvényes.

A Diákhitel segíthet, hogy mindenki a lehető legtöbbet kihozza az egyetemi, főiskolai évekből. Ez később jóval kedvezőbb karrierkilátásban és jövedelemszerzési esélyben realizálódhat.

A Diákhitel nem bankhitel. Az állami tulajdonú Diákhitel Központ igen kedvező hiteleket vesz fel, és azt adja tovább önköltségi (nonprofit) elven, üzleti haszon nélkül a diákoknak. Ennek köszönhető, hogy a Diákhitel a bankok szabad felhasználású forinthiteleihez viszonyítva mindig kiemelkedően kedvező kamatozású.

A törlesztés nagy biztonsággal mindenki számára teljesíthető. A kötelező törlesztőrészlet a jövedelemhez igazodik. Az előtörlesztési lehetőség díjmentes. További info: www.diakhitel.hu.

JÓ EMBEREK – A SZERETET ZSENIJEI

A jó emberek számára az emberi kapcsolatok csak a legtisztább formájukban képzelhetők el. A barátság mentes mindenféle érdektől, a szerelem abszolút hűséget feltételez és a kollegalitás kizárja az árulást. A jó emberek lételeme a segítségnyújtás. A társadalom sikerfogalma nem illik rá a jó emberek tevékenységének eredményeire és ritkán vált ki hálát vagy elismerést. Az arc másik oldalára elfogadott pofont sokan a gyengeség jelének tekintik és összehasonlíthatatlanul kevesebbre értékelik mint a kivert szemet, vagy fogat, amivel a sajátjuk elvesztését következetesen megbosszulják.

A pályán, amelyet a sikeresnek tűnő embernek be kell futnia, többnyire jó emberek alkotják a lépcsőfokokat, akiket kihasznált és utána félretaszított. Könnyen tehette, ők ugyanis belső kényszert éreznek, hogy segítsenek, és képtelenek arra, hogy haszonélvezői legyenek a sikerhez vezető út árulásainak. A jó emberek nem akarják észrevenni, hogy embertársaik nagy részének az a legféltettebb kincse, amit ők tudatosan háttérbe szorítanak: az ÉN.

Persze, a jó emberek is szomjazzák a sikert. A jóság tragédiája akkor következhet be, ha a jó ember az átlagember sikerfogalma szerint is sikereket akar elérni, mivel ilyen értelemben sohasem lehet sikeres. Jósága olyan viselkedésmódra predesztinálja, amelyből hiányzik az önzés bármilyen formája, és e nélkül képtelen megelőzni a társadalom látszat-sikerembereit.

A tragédia nem abban áll, hogy a jó ember nem lesz gazdag, vagy vezető - ritkán azért ez is bekövetkezhet -, hanem abban, hogy a mindennapi sikertelenségek, a nyíltság és segítőkészség jutalmaként kapott pofonok arra kényszeríthetik, hogy megkérdőjelezze saját képességeit. A társadalom rákényszerítheti a jó emberek egy részét arra, hogy állandó kisebbségi érzésben éljenek, és görcsösen próbálják bizonyítani önmaguknak is, hogy mégiscsak értékesek. Az a fonák helyzet áll elő, hogy éppen azok válhatnak meghasonlottá és boldogtalanná, akiknek a legteljesebb harmóniában kellene élniük, azok pedig, akiket a lelkiismeret parancsa félre kellene állítson, saját nagyságuktól eltelve pöffeszkedhetnek.

A helyzet csak időszakosan szül reménytelenséget. A kivételes tehetségű művészekhez és tudósokhoz hasonlóan a szeretet zseniire, a jó emberekre sem vonatkoznak az átlagemberek által alkotott konvenciók. A bennük munkáló isteni ajándék világosan jelzi az utat, az ő életük csak egy irányba haladhat, az út, a stációról stációra való megérkezés pedig maga a siker. Mások tudatos, örömszerző szolgálata olyan kegyelmi ajándék, amelyet a középszerűség útvesztőiben tévelygő átlagember fel sem fog, és ha olykor mégis megsejt valamit a predesztináció felismeréséből fakadó csodálatos nyugalomból és elégedettségből, ordító kisebbrendűségi érzést újabb kasszasikerekkel próbálja - hiába - elnémítani.

Az igazi jó ember hamar belátja ezt, s bár néha ő is meginog és letér kiszabott útjáról, tudatosan keresi a lehetőségét annak, hogy arra minél hamarabb visszatérjen és kis, egyéni tragédiáin felülemelkedve ismét nyitogathassa társai előtt a remény, a jövő kiskapuit.

A jó emberek jósága a garanciája annak, hogy a többség, a társadalom mindig túléli a maga által periodikusan előidézett nagy tragédiákat.

(i) A.L.

JÓT TETTÜNK - „KOMPROMISSZUMOK NÉLKÜL"

A BPK is csatlakozott az országos szociális akcióhoz

Egy örömteli délutánt szereztek a BPK szociálpedagógus hallgatói azoknak a gyermek közösségeknek és időseknek, akiket játékos programokkal, kézműves foglalkozásokkal, műsorral szórakoztattak a „72 óra kompromisszumok nélkül" elnevezésű országos rendezvényen. A Magyarország egész területét lefedő három napos szociális akciót - melyhez a NYME Benedek Elek Pedagógiai Kara is csatlakozott - az Ökumenikus Ifjúsági Iroda koordinálta, a három történelmi egyház ifjúsági és diakóniai (Caritas, MÖS, Szeretetszolgálat) képviseletének partneri együttműködésével.

A 72 óra alatt a program résztvevői országszerte különböző szociális, környezetvédelmi, fejlesztéspolitikai tevékenységeket vittek véghez. Így például szociális intézményeket, játszótereket újítottak fel, erdőt takarítottak és ételt osztottak hajléktalanoknak.

A projekt alapötlete - az, hogy a fiatalok három napon át a szolidaritás, a segítés színterén különböző szociális célok eléréséért dolgozzanak - Sopronban is megvalósult.

A BPK III. évfolyamos szociálpedagógus hallgatói, csoportvezető tanáraikkal együtt jelentkeztek a jótéteményekre. Kulturális műsort adtak idősek otthonában, játékos délutánt szervezetek a Családok Átmeneti Otthonának gyermeklakói részére, valamint sportversenyekkel, ügyességi játékokkal és játszóházi foglalkozásokkal szórakoztatták a Kozmutza Flóra Általános Iskola és Speciális Szakiskola felső tagozatosait.

Molnár Katalin főiskolai docens, csoportjával a Családok Átmeneti Otthonában lakó gyermekek délutánját szépítette meg

MILYEN LEHETETT AZ ÓKORI BOR?

Nehéz megmondani, hiszen csak leírásokból, receptekből tudjuk valamilyen módon rekonstruálni, mindenesetre az biztos, hogy teljesen más italra kell gondolnunk, mint a mai borok.

Az ókori borok alkoholosabbak, nehezebbek lehettek a maiaknál. Valószínűleg az ókorban nem használták általánosan a szűrést, így a borokban a seprő, esetleg egyéb szennyeződések is benne maradhattak. Természetesen a drágább, előkelőknek szánt italok kristálytiszták voltak már akkor is, de a tömeges fogyasztásra szánt, olcsó bor sok problémával küzdött, gyakran hamisították is, ami különösen a római időkre vált jellegzetessé. A romlott, helyenként rossz szagú bort gyakran fűszerekkel, gyógynövényekkel (sáfrány, levendula, mirtusz, babérlevél, ürömfű...stb.), mézzel, sőt tengervízzel, mészporral, sóval és gyantával is kezelték, de előfordult, hogy füstölték is. Némely ilyen illatosított, fűszeres bor már hasonlíthatott a mai vermutokhoz.

A borok tartósítására a kén hiányában más módszerek után néztek. Arra már korábban rájöttek, hogy a hűvös helyen tartott bor tovább iható marad, s hogy a hosszú hajón történő szállítást is kibírja, jól lezárt edényekre volt szükség. Az amfórákat úgy sikerült légmentesen lezárni, hogy tetejük alá gyantába mártott vásznat helyeztek, majd a tetőt szorosan rányomták, hozzákötözték. Többször előfordult, hogy a szigetelő vászondarabról a gyanta a borba csöpögött. Megdöbbenve tapasztalták, hogy a bor megtisztult, csillogóvá vált. Az ízében viszont a gyanta kesernyés íze belekerült. ezt a technikát később is alkalmazták, s talán ez lehet az alapja a máig is népszerű görög bor,a gyantás retsina kialakulásának.

Odysseus borral kínálja Polyphemust

A görögök ritkán fogyasztották a bort tisztán, s a rómaiak is inkább higítva kortyolgatták. A higítást, melyet tiszta vízzel, forrásvízzel végeztek általában 1/2, 1/3, esetleg 1/4 arányban, több célt szolgált. Megakadályozta a gyors lerészegedést, javította a bor hibáit és természetesen nagyobb mennyiséget készíthettek belőle. A görögök barbárnak tartották azokat, akik higítás nélkül itták a bort, amit ők oinosz-nak neveztek, rómában a higított bor neve a vinum volt, megkülönböztetve a keverés nélküli merumtól. A görög nyelv ma is megőrizte az ókori szokásokat bor ügyben, mivel a görög bor kifejezés, a kraszi, nem véletlenül azt jelenti keverni...A borok keverését tágas edényekben, kratérokban végezték, ügyelve arra, hogy a keveréskor mindig a bor legyen alul, s a vizet utána töltötték rá. A kratérok helyenként több száz literes űrtartalmúak lehettek, s belőlük a bort merőkanállal töltötték a poharakba. A vulkánok krátere, kevesen tudják, de erről a jellegzetes boros edényről kapta a nevét. A boros üzletekben, amit kapéleion-nak neveztek együtt árulták a bort és a belőle készült ecetet. Ha nagy tömegeket kellett ellátni, rabszolgák, katonák, gyakran előfordult, hogy csak egyszerűen vízzel kevert ecetet készítettek, amit a rómaiak posca néven ismertek. A rómaiak sokáig a görög borokat tartották a legjobb minőségűnek, gyakran utánozták azok készítését.

Megkülönböztettek száraz (auszterosz, austerus), édes (glüküsz) és „átmeneti"(mezosz) borokat, amit nem csak cukortartalmuk, hanem erejük alapján is osztályoztak. Az ókori keleten már kettévált a vörös és a fehér bor fogalma, a görögök már a termőhelyeket is azonosították, így híresek voltak a khioszi, krétai, kószi, thasszoszi, pramnoszi, szamoszi, leszboszi borok. A rómaiak már az évjáratokat is megkülönböztették, s az adott évben consuli tisztséget betöltő politikushoz kötötték a bor megnevezését. Tudjuk például, hogy különösen jó termés volt Kr.e. 121-ben, amikor is Lucius Opimius volt Róma egyik consulja, s a róla „opimusi"-nak elnevezett nedűt évtizedekig emlegették. Egyébként érdekes, hogy néhány kivételtől eltekintve a vörösbort nem tartották olyan sokra mint gondolnánk, az ókori keleten még áldoztak vele isteneiknek, a görögök és a rómaiak viszont értéktelennek tartották, sőt receptek is készültek a "fekete"borok kifehérítésére...

Nagy Róbert történész-geográfus, NYME-AK Idegenforgalmi Intézeti Tanszék oktatója

A MAGYAR FÖLDRAJZI NÉVRAJZ KÁLVÁRIÁJA SZLOVÁKIÁBAN

A XX. század politikai földrajzi változásai alapjaiban rengették meg, tették bizonytalanná, majd mássá a Kárpát-medence utódállamaiban a magyar földrajzi helynévanyagot.

Az új közigazgatás a tudományos szervezetek hathatós támogatásával Csehszlovákiában, Romániában, Jugoszláviában a sok évszázados természetes nyelvfejlődésben fogant - a XX. század elején törzskönyvezett - földrajzi helynevek ezreit változtatta meg. A „szocialista építés" évtizedeiben a környező országok népeinek érzékenységét, a hivatalosságok nemtetszését elkerülendő a hazai kartográfia még a „színtiszta" határon kívül vidékek helynévanyagából is kiiktatta a magyar változatot, legfeljebb a nagyobb városok esetében maradtak azok meg zárójelesen. Ennek egyenes következménye volt, hogy a magyar turisták a szomszéd államokban utazva gyakran nem tudták, merre is járnak, milyen fontos látivaló mellett is haladnak el véletlenül. Például: egy gépkocsival utazó család Érsekújvár (Nové Zámky) felől Vágsellye (Šala) felé haladva az autóatlaszok névanyagára támaszkodva könnyen kihagyhatta a Halotti beszéd szülőhelye, Deáki középkori templomát, mert a falu csakis Diakovce helymegjelöléssel szerepelt.

A '80-as években - Magyarországon -, változott a helyzet, amikor is több szakember - köztük e sorok írója is - magyar nyelvű névrajzot követelt a határon túli területeket ábrázoló térképekre, mondván: ha a kisiskolás mondhat és írhat Varsót, Lipcsét, Bécset, illetve Sárga-folyót, Francia-középhegységet, Sziklás-hegységet Warszava, Leipzig, Wien, Huangh-ho, Massif-Central és Rocky Mountains helyett, akkor miért törje a fejét és a nyelvét a magyar szókészlet elidegeníthetetlen részét képező földrajzi helynévanyagon.

A rendszerváltozások után lényegesen enyhült a környező - a kilencvenes évek elejére hétre szaporodott - országokban a magyar földrajzi helynevek használata iránti averzió, kivétel ebben mindmáig Szlovákia. Mint ahogy a csehszlovákiai időkben, ugyanúgy a Szlovák Köztársaságban sem engedélyezett a főváros, vagyis Pozsony magyar földrajzi nevének használata, a szlovák hivatalos politika előírta, hogy csakis Bratislavát szabad a sajtóban megjelentetni. És az sem egészen véletlen, hogy a szlovákiai történelem és irodalom kiemelkedő alakjainak nevét viselő települések is csak szlovákul írhatók le. Ezek mindegyike a magyar nyelvterületen van. (Sládkovičovo=Diószeg, Hurbanovo=Ógyalla, Kolárovo=Gúta, Gabčikovo=Bős, Stúrovo=Párkány).

A rendszerváltozás kikényszerítette a közép-európai országok közeledését, Horn Gyula és Vladimir Meciar aláírásával a '90-es évek közepén megszületett a szlovák-magyar megbékélés alapszerződése. Csakhogy gyakorlatilag ezzel egy időben indult a szlovák nyelvtörvény, és jött létre a szlovák nyelv védelmére szakosodott nyelvrendőrség. A politikai változások, kormányok hullámain a nyelvtörvény szigora vesztett erejéből, a Magyar Koalíció Pártjának parlamentbe kerülésével nem lehetett a tömbmagyarság nyelvi autonómiájának erősödését megakadályozni.

Míg a környező országok mindegyikében a magyar nyelvterületeket ábrázoló térképek feltüntetik a magyar helyneveket is (főleg a magán-térképkiadók munkája nyomán), addig Szlovákiában jottányit sem változott a helyzet. Pedig az ENSZ 9. Földrajzinév-egységesítési konferenciáján messzemenő támogatásáról biztosítja a kisebbségi, illetőleg a regionális nyelvű földrajzi nevek használatát.

A szeptember 20-i pozsonyi parlamenti döntés szentesítette, megerősítette a Benes-Dekrétumokat. Néhány nap múlva érkezett a hír, hogy a Szlovák Nemzeti Párt irányítása alatt működő Oktatási Minisztérium a magyar iskolákban használt magyar nyelvű tankönyvekből száműzni kívánja a magyar földrajzi helyneveket. Sajnos nincs hír arról, hogy a szlovák tudományosság, a könyvkiadás fellépett volna ez ellen. Egyedül a Szlovákiai Magyar Pedagógus Szövetség az, amely beadvánnyal fordult az illetékesekhez - majd elválik, milyen eredménnyel.

Számunkra megfoghatatlan, milyen indulatok vezérelhetik az ilyen rendelkezéseket hozó politikusokat? Vajon kinek árt Szenc, Garamszentbenedek, Selmecbánya, Ipolyság, Rozsnyó, Szepsi, Bártfa, Királyhelmec kimondása, pláne leírása? Vajon miért e gyűlölet; miért még ma is az ellenérzés a magyar földrajzi nevekkel szemben? Miért ne szerepelhetnének tankönyvekben, atlaszokban a Trstena na Ostrove, Jelka, Levice, Lučenec, Plešivec, Košice, Prešov helynevek alatt a Nádasd, Jóka, Léva, Losonc, Pelsőc, Kassa, Eperjes magyar helynevek is? Talán e városok, falvak megnevezéseitcsaládnevükben viselő tíz- vagy akár százezrek változtassák meg, szlovákosítsák szép hangzású neveiket? Vagy aki a Kodály-évforduló kapcsán a nagy zeneszerző Háry János-dalbetétjeit pl.: Sej Nagyabonyban, A csitári hegyek alatt vagy, Gerencséri utca kezdetű dalokat zengi, akkor ezután Velké Blahovo, Dolné Stitáre és Nitrianské Hrnčarovce falunevekkel helyettesítse?

Úgy vélem, hogy a szlovák nacionalistákat a felvidéki magyarság léte, élni akarása ingerli. Az hogy az 5 millió 700 ezer lakosú Szlovákiában ma is 568 ezren (10,5 százalék) vallják magukat magyarnak, ráadásul kompakt, nagy tömegben élnek együtt. Végig a magyar határ mellett, főleg a Pozsony és Párkány közötti Kisalföldön (itt él a magyarság több mint kétharmada), de az Ipoly mentétől a Tiszáig terjedő határ mentén is mindenütt vannak magyar nyelvszigetek. Az 1945-47 közötti elűzetések, Csehországba deportálások, s lakósság csere keretébe való kitelepítések ellenére 438 szlovákiai községben ma is többségben vannak a magyarok, 75 falu esetében 80%-ot is meghaladó arányban. Az elmúlt évtizedek urbanizációja folytán a városokon belüli magyarság aránya erősen visszaesett - főleg Pozsonyban és Kassán - , de még mindig 13 város számít magyar többségűnek (80%-ot meghaladóan a kisalföldi Dunaszerdahelyen, Gútán és Nagymegyeren illetve a bodrogközi Királyhelmecen).

Joggal merülhet fel a kérdés, hogy a magyar geográfia és kartográfia mit is tett szakterületén a jó szomszédság, a megbékélés érdekében. Először is: ma már nincs semminemű ellenérzés a megváltozott földrajzi nevek miatt, különösen a többi nép szállásterületein. A magyar kartográfia azt is természetesnek tartja, hogy a cseh, a szlovák atlaszokban Miskolc, Esztergom alatt zárójelben Miškovec, Ostrihom helynév változat is szerepeljen. Az ez ügyben mérvadó Cartographia valamennyi kiadott atlasza, útikönyve a „legmagyarabb" határon túli föld-

rajzi neveknél is mindig felül tünteti fel a hivatalos - esetünkben például a szlovák - helyneveket.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium keretén belül működő Földrajzinév-bizottság - melynek e sorok írója tagja - felelőssége tudatában foglalkozik a határon kívüli névrajz felmerülő problémáival és kínosan ügyel a földrajzi nevek írásában a korrektségére. A tudományos eredmények tárházából nyomatékkal kiemelhetői Kocsis Károly munkássága, aki az MTA Földrajztudományi Kutatóintézet vezető munkatársaként sorra jelentette meg a szomszédos államok Kárpát-medencén belüli területeinek településszintig lebontott etnikai feldolgozását. Bárki ellenőrizheti térképeit, de ugyanúgy könyveit, az utódállamok helynévanyagának, statisztikai adatbázisaiban minden esetben az illető ország illetékes intézményének adathalmaza.

A nyelvek és kultúrák Európájában a nyelvek pusztulása - bennük a földrajzi helynevek a városoktól a dűlőkig - megengedhetetlen. A magyar jövőért felelősséget érezve javasoltuk a millecentenárium megünneplése előtt a szakmai körökben HUNGEO néven rögzült találkozó összehívását 1996 augusztusában, ami a magyarul beszélő, gondolkodó, oktató, tudományos munkát végző földrajzosok, térképészek, geofizikusok, geológusok első világtalálkozója lett. A máig fennmaradt grémiumnak a jövőre vonatkozó egyik meghatározó feladata a magyar földrajzi nevek feltárásáért és védelméért folytatandó szisztematikus munka. Az eddigi konferenciák mindegyikén az elkészített és kiadott földrajzi és minden egyéb földtudományi tematikus térképek bemutatásra kerültek. A helynevek vonatkozásában messze a legnagyobb eredmény az immár hat éve elhunyt Hajdú-Muharos József Magyar településtár című 788 oldalas megjelent opusa, ami a Kárpát-Pannon-régió településeit közigazgatási egységenként sorolja fel, mindenütt az adott ország rendszerében, a hivatalos nyelv szerinti ábécé sorrendben. Az azonos szempontok alapján készült mű az összes ország minden lehetséges földrajzi névváltozatát közli, a korábbi századokban használt névváltozatokat éppen úgy, mint az új alakulású településekét, de még a települések tartozékait - a fontosabb tanyákat és dűlőket is.

A magyar földrajzi helynevekkel kapcsolatos empátia több szomszédos ország gyakorlatában megmutatkozik. A Szovjetunió szétesését követően Ukrajnában az új közigazgatás mintegy száz eredeti, azaz magyar településnevet rehabilitált, még ha cirill betűvel is vannak írva - például Beregújfalu, Vári a beregszászi járásban vagy Eszeny, Dobrony az ungvári járásban. Ezen is túltesz a szlovén térképkiadás. Nagy méretarányú térképeiken a Muravidék magyar falvai mellett az őshonos patak- és dűlőnevek is magyarul szerepelnek.

Budapest, 2007. október 17.

Rétvári László
professor emeritus

Mészáros Ágnes: Levelek

Az ágyamon lusta lapok:
Kicsit kopottak s talán fakók.
Kikukkant itt-ott néhány fotó,
Rajta sárgult árny:
Megunt valónk.
Divatjamúlt és ósdi ruhánk
Levetve testünk, már mást melegít.
Egy éve didergek egymagam,
Gondoltam,
A múlt jobb kedvre derít.
Párnámba fúrom fejem,
De rég nem őrzi illatod.
Szívemmel egymagam vagyok.
Csak álmomban érzem kezed.
Igaznak tűnt ékes szavak
Fognak szorosan körül.
Emléked választom börtönömül,
És cellám kulcsát messze hajítom!
Próbálok olvasni a sorok között,
Falom a bekezdéseket,
hogy megtaláljam a szavak mögött
a Miérteket!

Lefekvés előtt

Bújj paplanod alá nyakig,
Könyved tedd félre!
Oltsd el a lámpát, csak elvakít!
És most tekints az égre!
Ma már nem indul útnak a Göncölszekér,
A Tejút ivója is bezárt.
Barlangjában a Nagy Medve altatja épp fiát.
Valahol az égbolt hajlatán
Porszemnyi csillag vacog.
Fakón küld fényjelet,
Mégis ragyog.
Ha megleled,
Csendben felkacag s
Lángjával felmelegít.
Többet nem tehet, így hát elszalad:
Lehull az est peremén.
Tedd félre az élet dolgait,
És bújj paplanod alá nyakig!
Jeges szél jár,
Még megfáznál hajnalig!

FUTÓ KALAND

Egyed Krisztián, a NYME KTK, Prof. Dr. Herczeg János CSc által vezetett Vezetés-szervezési és Marketing Intézet tanársegédje, rejtélyes okból kifolyólag lefutotta a 22. Plus Budapest Nemzetközi Maratont. Oknyomozó riportunk ennek a jelenségnek jár utána...

-Kedves Krisztián, az átlagember számára lefutni passzióból a maratoni távot több mint őrültség. Mégis, téged mi vitt rá?

-Az akaraterőt és a teljesítőképességet próbára tevő célokat mindig is szerettem. Korábban aktívan sportoltam, a heti 10-12 edzés mellett egész jó erőben éreztem magamat, ezért kitaláltam, hogy egyszer az életben lefutom a maratont. Akkor még nagyon kevés fogalmam volt róla; talán a távolságot tudtam, de azt sem pontosan. A maratoni felkészülést januárban, annak tudatosabb formáját pedig február elejétől kezdtem el.

-Miért pont a futást választottad? Az ember azt gondolná, hogy ízig-vérig egyetemi ember valami intellektuálisabb sportot választ?

-A családi legendárium szerint kiskoromban egyáltalán nem szerettem futni. Elsőre valóban úgy tűnhet, hogy nem túl intellektuális tevékenység a futás: csupán a bal lábat kell a jobb elé helyezni, aztán a jobb lábat a bal elé, s így tovább...hiszen futni mindenki tud. Ez igaz is. Valóban nem kell nagy szellemi teljesítmény, ha szenvedve szeretnénk leküzdeni 500 vagy éppenséggel 5000 métert. Azonban az a futó, aki komolyabb eredményre vágyik, aki jobb időeredményt szeretne elérni rövid távon vagy egészen hosszú távokat akar teljesíteni, az nem kerülheti el, hogy megismerkedjen a futás tudományos hátterével: táplálkozástan, biológia, biokémia, fiziológia stb.

Egyed Krisztián a befutó

-Szóval szakkönyvekkel a zsebedben futsz?

-Azt azért nem, de a szervezet tápanyagszükséglete, annak lehetséges forrásai, a szervezet energia-előállítása, aerob és anaerob folyamatok, vagy éppenséggel a pulzusmérés fontossága, a laktátküszöb meghatározása és az ezekkel kapcsolatos különböző edzéselméletek, stb. a komoly futó-teljesítmény alapjai. A hosszú futások során megismerjük saját szervezetünket, a jelzéseit, és megtanulunk válaszolni ezekre a jelzésekre.

-Mesélj kicsit erről a versenyről! Voltak szurkolóid?

-A verseny szeptember 30-án volt, a maratoni távon egyéniben kb. 3200-an indultunk, de a különböző távú versenyeken összesen közel 14 ezren vettek részt a Városligetben és Budapest utcáin. Nagy buli volt. A baráti társaságomból többen kijöttek a versenyre, ami nagyon jól esett. Ezen a távon, a teljesítőképesség határán a fizikai felkészülésen túl a mentális állapotnak, illetve olyan pszichés tényezőknek is jelentős hatásuk lehet, melyeket a mindennapokban talán észre sem veszünk. 34 km körül láttam meg először barátaimat (addig csak "idegenek" pillantása, buzdítása, mosolya segített). Utána könnyebben ment, sőt az utolsó 200 m-en egyszerűen megtáltosodtam, szinte átsuhantam a célvonalon.

-Elégedett voltál az eredménnyel?

-Az 1382. helyen végeztem, de itt a teljesítés volt a legfőbb célkitűzés. A maraton alatt - az amatőrök között - mindenki csak magával versenyez. Ennek ellenére elsőre kicsit elégedetlen voltam; jobb időt szerettem volna, de az utolsó hónap feladatai (munka, doktori szigorlat) és kisebb sérülések következtében az edzéseim és a táplálkozásom sem volt ideális. A környezetem azonban igazolta a teljesítményt.

-Mi a legközelebbi cél?

-Mint említettem, futok én még maratont. A legfontosabb, hogy ezzel megváltozott az életmódom: ismét rendszeresen sportolok és egészségesebben élek. Ennek az élet egyéb területein is érzem pozitív hatását (munkabírás, pozitív szemlélet, akaraterő, kitartás fejlődése). Célom, hogy -akár a személyes példámon keresztül is- megfertőzzem a környezetemet. Külön öröm számomra, hogy már többen is elkezdtek futni, vagy készülnek rá, és alakítják át az életüket. Persze, nem kell mindenkinek futnia, és nem kell mindenkinek a maratont célként kitűznie. Mindenki találja meg a neki leginkább megfelelő mozgásformát, és azon belül a személyes célját.

Én az egészségesebb életmód megtartása mellett szeretném még jó párszor teljesíteni a maratont (esetleg barátaimmal együtt egyéniben vagy váltóban), javítani az eredményemet, illetve van egy távolabbi célkitűzésem is: életemben egyszer teljesíteni az ironman-t!

-Mit tanácsolnál valakinek, aki el szeretné kezdeni a futást?

-Mindenekelőtt ismerkedjen a mozgással, aztán vegyen egy jó futócipőt. Ne legyen türelmetlen; hagyjon időt a szervezetének, hogy megszokja az új életformát. Idővel egyre jobban, hosszabban, könnyebben tud majd futni. Ezen a kezdeti időszakon kell túljutnia, utána már hiányozni fog a mozgás, ha egy napot is ki kell hagynia.

-Ha valamelyik diákod meg szeretne nézni edzés közben (miközben a verítékedben fürödve, szenvedsz), hol tudja ezt megtenni?

-Minden nap kint vagyok terepen: közutak mellett, kerékpárúton, vagy az erdőben. Igyekszem minél változatosabb terepen és útvonalon futni. Sokszor csak aznap dől el, hogy merre is indulok. Szóval inkább találkozzunk az órákon, az a biztos... mármint, hogy én ott leszek.

Sok sikert Krisztián!

Kállay Balázs

LÓERŐ - MOSONMAGYARÓVÁRRÓL

A kaposvári XX. Díjlovagló Világkupa forduló alkalmából „LÓERŐ" címmel új lovas könyv jelent meg.

A versenyen induló magyar lovasoknak különdíjként tiszteletpéldányokat ajánlott fel a Kiadó, melyeket az ünnepélyes díjkiosztó keretében az óvári kar adjunktusa, dr. Pongrácz László - aki a könyv egyik szerzője és egyben szerkesztője is - adott át. Következőképpen vélekedik a Díjkiosztóról: „...Nyugodtan mondhatom, hogy nagy megtiszteltetés és óriási élmény volt a Lovasakadémia arénájában jelen lenni, érezni a nemzetközi verseny fantasztikus hangulatát. Egyetemi oktatóként fontosnak érzem, hogy tevőlegesen járuljunk hozzá a tudományos élet és a felhasználói szféra közötti szakmai párbeszéd elmélyítéséhez a lovas világban is. Mivel az Equinter Kiadó a lovasokat kiemelt célközönségnek tekinti és a magas színvonalú művek publikálásának ügyét tűzte a zászlajára, így szinte minden adott volt ahhoz, hogy a verseny szervezőinek felkérésére elkészüljön a munka."

-A könyvet számos látványos fotó illusztrálja. Mi indokolja ezt?

-A legjobb hazai fotósok által készített páratlan képanyag nagyban segítheti a szövegben leírtak jobb megértését és az ismeretek elraktározását, hiszen sokan vagyunk olyanok, hogy egy szép, ízléses fotóra jobban emlékszünk, mint bármilyen tökéletesen megfogalmazott mondatra. A képek kiválasztásakor törekedtünk a szakmai szempontok színvonalas megjelenítésére, valamint ezzel összhangban ügyeltünk az esztétikai követelményekre is. Szerzőtársaimmal fontosnak éreztük, hogy a már „megfertőzött" lovasokon túl a kapcsolódó szakterületek képviselői is szívesen forgassák a könyvet. Így az óvári kar hallgatóin túl pl. az erdészek vagy a lovasturizmus iránt érdeklődők is találhatnak benne érdekes, hasznos tudnivalókat.

-A közreműködők sorában sok ismert nevet olvashatunk, bizonyára nem véletlenül?

-Valóban, a munkát nagyban segítette, hogy számos elismert lovas szakember vett részt az előkészítésben, akik szakmai tanácsaikkal és véleményükkel járultak hozzá a könyv végleges formájához. Azon túl, hogy ez egyfajta párbeszéd a szakma képviselői között, garancia is a kiváló színvonalra. Talán ennek is köszönhető, hogy számos lovas vállalkozás és szakmai szervezet mellett a Magyar Lótenyésztő és Lovas Szervezetek Szövetsége, valamint a Nemzeti Kulturális Alap is támogatólag állt a könyv mellé.

-Valójában miről is szól a „LÓERŐ"?

-A könyv részletes áttekintést nyújt a ló teljesítményét befolyásoló tényezőkről, egymáshoz való viszonyukról kezdőknek és haladóknak egyaránt. A szabadidőlovasok és a versenyszerűen sportolók is hasznos ismereteket olvashatnak a genetikai törvényszerűségekről, a felnevelés és az elhelyezés teljesítményre gyakorolt hatásairól, a ló táplálkozására jellemző gyakorlati jelentőséggel bíró faji sajátosságokról, a különböző teljesítményt nyújtó lovak takarmányozásáról, a tréning élettani alapjairól szakáganként, valamint az egészségi állapot teljesítményt befolyásoló legfontosabb szempontjairól."

Dallos Gyula örökös bajnok, valamint Sótonyi Péter professzor ajánlásai önmagukért beszélnek. Őket idézve: a lovassportok és lovak iránt érdeklődő nagyközönségnek, minden magyar lovasnak, valamint tankönyvként a felsőoktatásban tanuló hallgatóknak is jó szívvel ajánlható a LÓERŐ. Bízunk benne, hogy a könyv sok örömet fog szerezni mindazoknak, akik olvassák.

Vincze Judit
intézeti mérnök

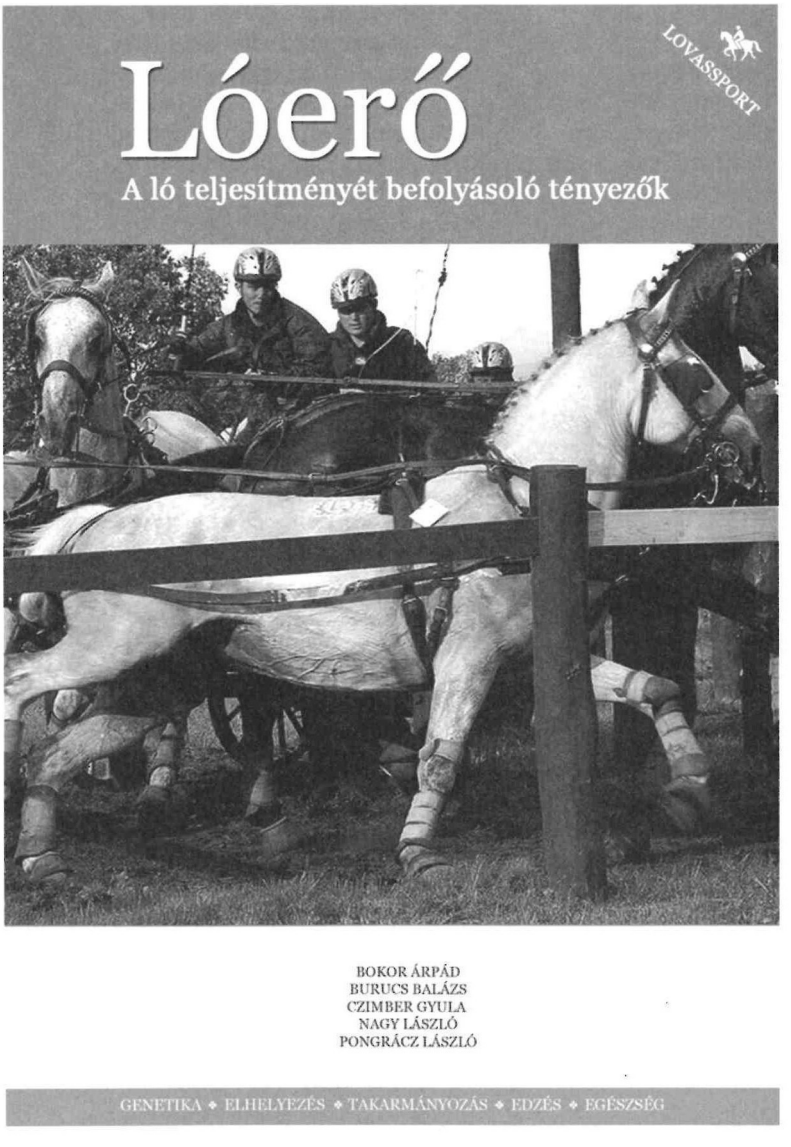

IN MEMORIAM CSEJTEI ÁGOSTON

Életének 28. évében elhunyt Csejtei Ágoston, a Közgazdaságtudományi Kar kiváló képességű és ambiciózus tanársegédje.

Csejtei Ágoston †

„Halálba születek, születve meghalok
Egyszerre kigyúlnak, kihunynak a csillagok
Keletről jön a fény, nyugaton megpihen
Minden lét elmúlik, s nem múlik semmi sem"
(Sólyomi Nagy Zoltán)

A Kar hallgatójaként 2003-ban szerezte meg első diplomáját és még a végzés évében egyidejűleg felvételt nyert a Közgazdaságtudományi Kar Doktori Iskolájába nappali tagozatos PhD hallgatóként, valamint, a Pécsi Tudományegyetem Jogi Karára levelezős hallgatóként. Tanulmányi kötelezettségeinek mindig, mindenhol maximalizmusra törekedve tett eleget. A közgazdaságtan és jogtudományok elméleti és gyakorlati összefüggéseinek, vizsgálati módszereinek, kategóriáinak megismerésében, megértésében fáradhatatlanul haladt előre, a felszín alatti mélyebb viszonyok megismerésének kíváncsisága hajtotta. Szakmai konferenciákon, megmérettetéseken mindig sikereket ért el.

Egyetemi oktatási tevékenységét kitartás, szakmai elkötelezettség és igényesség jellemezte. Hallgatóinak és kollégáinak fáradhatatlanul elemezte, lelkesen magyarázta a Mikro-, Makroökonómia, Jövőkutatás elméleti összefüggéseit. Szemináriumait, mintaelőadásait a hallgatók odaadó figyelemmel kísérték, szenvedélyesen szeretett oktatni, kutatni.

Sok terve volt, szakmai pályája felfelé ívelt - de itt hagyta e világot, kihunyt csillaga.

Dr. Andrássy Adél, intézetigazgató
NYME-KTK, Közgazdaságtani és Társadalomtudományi Intézet

BÚCSÚ JANURIK JÁNOSTÓL

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar oktatóit, dolgozóit és hallgatóit sokkolóan érte a hír, hogy Janurik János kollégánk szeptember 4-én elhunyt. Nehezen fogtuk fel. János még a 2006/2007-es tanév tavaszi félévében a tőle megszokott megbízhatósággal végezte oktató munkáját, semmi előjele nem volt, vagy nem tudtunk róla, hogy valami baj van. Mikor nyáron telefonon közölte, hogy szeptembertől végleg nyugdíjba megy, nem tudja folytatni a tanítást, nem igazán hittük el, hogy ez így lesz. Akkor azt gondoltuk, hogy a műtétje miatti pillanatnyi rossz hangulat mondatta ezt vele. Bíztunk benne, hogy a műtét után felgyógyulva mégis jön, és ott folytatja, ahol a nyár elején abbahagyta. A hangjában azonban kijózanító szomorúság és fáradtság volt, ebből pedig tudtuk, hogy komolyan gondolja. Főként azért is, mert ismerve Őt, azt is tudtuk, hogy amit kimond, azt alaposan meggondolja. De legrosszabb álmunkban sem gondoltuk, hogy szeptember 19-én végleg búcsút veszünk oktató társunktól.

Janurik János 1984. augusztusában került a főiskolára. A nyelvtanárok akkor a társadalmi ismereteket oktató tanszékhez tartoztak. Gyorsan beilleszkedett a kollektívába, megtalálta a közös hangot nyelvtanár társaival, majd velünk, szaktanárokkal is. Munkáját rá oly jellemzően csendesen, megbízhatóan, lelkiismeretesen és precízen végezte. Természetes volt, hogy van, hogy tette a dolgát azzal a felelősségtudattal, hogy tudta, a nyelvtanulás és tanítás a jövendő mérnökök számára mennyire fontos. Nem volt könnyű dolga, hiszen a hallgatók sokszor a szaktantárgyakra figyeltek inkább, az idegen nyelvet háttérbe szorították. Ezt látva és tapasztalva úgy igyekezett feloldani ezt a gondot, hogy új és új eszközöket, módszereket vetett be, a videótól az internetig. A nyelv tanulását rengeteg segédanyag összeállításával, a szakirodalom széles körű felhasználásával, évente új tananyaggal segítette.

1990. februárjában egy szervezeti átalakítás révén megalakult az Idegen Nyelvi Lektorátus, melynek természetszerűleg Janurik János lett a vezetője, mint a legtapasztaltabb nyelvtanár. Vezetőként közvetlen kollégáival, beosztottjaival emberséges volt, bármilyen problémát megértően és jóindulatúan kezelt. Az új nyelvtanárokat szárnyai alá vette, bevezette őket az itteni élet rejtelmeibe, sajátosságokba. A tanév kezdetét és zárását a lektorátus többnyire közös főzéssel, együttléttel ünnepelte, hobbikertjének terméseiből vendégelte meg a többieket. 2006. január 1-től, egy újabb átszervezés miatt a nyelvi lektorátus a Természettudományi Tanszékbe olvadt be, így János vezetői megbízatása megszűnt, de ettől függetlenül a nyelvoktatás szervezésében ezután is számíthattunk rá. Bár bizonyára nehezen élte meg ezt a változást, de az iskolával szembeni mindenkori lojalitásával elfogadta, belátva annak rajtunk kívül álló okait, szükségességét.

Hiányozni fog az a megszokott kép, ahogy bejött az iskolába, szatyorral vagy táskával a kezében belépett a portára, néhány érdeklődő kérdés után felvette a kulcsát és elindult felfelé. De előtte még beköszönt a TH-s lányoknak, majd az első emeleten bement a Könyvtárba. Bárkivel találkozott a folyosón, mindenkihez volt egy kedves szava. Tavasszal büszkén mutatta unokájának fényképét. Mostantól sajnos ez nem lesz így. Nyitott ember lévén tudott örülni mások sikereinek, tisztelte munkatársai tudását. Feleségével együtt három diplomás gyermeket neveltek fel, akik tovább fogják vinni János tiszta szívből jövő csodálatát és szolgálatkészségét az emberi képességek és alkotások iránt.

Hacsak lehetett, ő mindenkinek segített. Rajta nem tudott segíteni senki, a gyilkos kór magával ragadta, kiszakította a GEO-sok táborából.

Jánost egyénisége, emberi tulajdonságai, szakmai felkészültsége alapján lehetett nagyon tisztelni, szeretni és elismerni. Váratlan halála megerősíti bennünk azt az érzést, hogy vannak emberi kisugárzások, amelyek energiája átsugároz a lét és nemlét küszöbén, baráti jóindulattal kitöltve az ismeretlen, félelmetes űrt. Számunkra Ő nem halt meg, csupán előre ment.

Dr. Engler Péter

TANULMÁNYÚTON A DUNÁNTÚLON

Cikkünk a 18. oldalon található.

Dupla karácsonyi meglepetés

vodafone

Új, korlátlan Internet Fix 5 000 Ft-os előfizetésedhez 0 Ft-os kezdőrészlettel Tiéd lehet egy Acer AS5315 notebook!

Törlesztőrészlet: 9 hó x 15 632 Ft, 3 hónapos halasztott törlesztéssel.

Ez a Te pillanatod

Cetelem
A HITELEM CETELEM!

intel Celeron M inside

Az internet előfizetés ajánlat 2007. szeptember 1-től visszavonásig érvényes, új Internet FIX előfizetés esetén. A modem ára 1 Ft. Egy év után más tarifacsomag is választható. A notebook ajánlat 2007. december 1-től a készlet erejéig érvényes. A feltüntetett árak csak az Acer AS5315-050508Mi és új Vodafone Internet Fix havidíjas előfizetés együttes megvásárlása, illetve előfizetése esetén érvényesek. A notebook teljes ára: 121 080 Ft.

Az akció keretében az ACER Aspire 5315-050508M 9 havi áruhitelre is megvásárolható. A hitel nyújtója a Magyar Cetelem Bank Zrt. Havi kezelési költség: 1,30%-1,80%. Az első törlesztőrészlet a kölcsön folyósítását követő harmadik hónapban esedékes. A kezelési költség mértéke a törlesztési időszak kezdetekor fennálló tartozás alapján kerül meghatározásra. A bank a hitelbírálat jogát fenntartja, a részletes feltételeket a hatályos Hirdetmény tartalmazza. A THM meghatározása az aktuális feltételek, illetve a hatályos jogszabályok figyelembevételével történt, a feltételek változása esetén mértéke módosulhat. THM: 26,74%-29,70%. Éves ügyleti kamat: 0%.

A notebook készülékre a jótállást a gyártó jótállási feltételei szerint nyújtja a forgalmazó Vodafone Magyarország Zrt. **További információk és feltételek: Részvételi Feltételek, 1270, www.vodafone.hu/internet**